

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยที่เรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัย โดยมีรายละเอียดแยกเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด
 - 1.1 เอกสารเกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาด
2. เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบหน่วยเสียงของภาษา
3. เอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง
 - 3.1 ความหมายของการออกเสียง
 - 3.2 ความสำคัญของการศึกษาการออกเสียง
 - 3.3 ธรรมชาติของการออกเสียงภาษาไทย
 - 3.4 ธรรมชาติของการออกเสียงภาษาอังกฤษ
 - 3.5 ธรรมชาติของการออกเสียงภาษาญี่ปุ่น
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง

1. เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis)

ข้อผิดพลาด (Error) เป็นผลจากการกระทำสิ่งต่างๆ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่าง ดังนี้ พจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Oxford Advanced Learner's Dictionary Fifth Edition. 1995: 390, 746) ได้ให้ความหมายคำว่า Error คือ การเข้าใจผิดหรือความเชื่อที่ผิด ซึ่งจะมีอีกคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันคือคำว่า Mistake ที่หมายถึง การกระทำที่ผิด

ความแตกต่างระหว่างคำว่า Mistake กับ Error ได้ถูกกล่าวไว้ในเอกสารประกอบการบรรยายของ Second Language Acquisition (2005: ออนไลน์) ว่า Mistake คือ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว เนื่องจากสาเหตุของความตื่นเต้นหรือประหม่า ซึ่ง ลักษณะนี้ผู้เรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้ด้วยตัวเอง ส่วน Error คือ ข้อผิดพลาดซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียน ยังไม่แม่นยำในกฎหรือภาษา ลักษณะนี้ยากที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดในทันที ซึ่งลักษณะของข้อผิดพลาดแบบนี้เกิดจากการที่ผู้เรียนพยายามสร้างระบบภาษาในภาษาที่สองให้กับตนเอง

Corder (1974: 125 อ้างถึงใน Mohideen, H., 1996: ออนไลน์) กล่าวถึงการศึกษาข้อผิดพลาดว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากระบวนการเรียนรู้ภาษา ซึ่งขั้นตอนของการศึกษานี้จะดูจากการเรียนรู้ภาษาแม่ ด้วยวิธีนี้จะทำให้สามารถมองเห็นพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนและเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนั้น เขายังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ในมุมมองของผู้เรียน ข้อผิดพลาดเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้น จะขาดเสียไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การเกิดข้อผิดพลาดสามารถมองได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้เรียนที่จะใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

Corder (1967: 19 – 27 อ้างถึงใน AbiSamra, 2003: ออนไลน์) กล่าวว่า ข้อผิดพลาดในกระบวนการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากการจำแนกประเภทข้อผิดพลาดของผู้เรียนจะช่วยทำให้รู้กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนได้ คำกล่าวนี้สอดคล้องกับนักการศึกษาหลายท่านเช่น Richards: 1974, Taylor: 1975, Dulay & Burt: 1974 (อ้างถึงใน AbiSamra, 2003: ออนไลน์) ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับข้อผิดพลาด เพราะเชื่อว่าข้อผิดพลาดสามารถบอกทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ได้

ในขณะเดียวกัน Mohideen H. (1996: ออนไลน์) ก็เห็นด้วยกับนักการศึกษาท่านอื่นๆ ว่า การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ในการเรียนภาษาที่สอง เพราะจะช่วยให้ครูผู้สอนผู้วางแผนการสอน ผู้เขียนตำราเรียน เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งจะสามารถวางแผนและสร้างแบบฝึกหัด รวมทั้งแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น

ต่อมา Dulay, Burt, และ Krashen (1982: 138 อ้างถึงใน ฐฐวดี สุตเสนาะ, 2550: 4) ได้ทำการวิจัยและวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการผลิตภาษา และได้กล่าวถึงข้อผิดพลาดไว้ว่า ข้อผิดพลาดในการผลิตภาษาของผู้เรียนสามารถแบ่งประเภทข้อผิดพลาดที่พบออกเป็นสามประเภทคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นขณะผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการแทรกแซงของภาษาแม่ และข้อผิดพลาดอื่นๆที่ไม่สามารถชี้เฉพาะเจาะจงได้

Lado (1957: ออนไลน์ อ้างถึงใน Wong & Dras (n.d.): 2) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบทางภาษามีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์ความยากลำบากในการเรียนรู้ทางภาษาของภาษาที่สอง โดยความยากลำบากนี้จะเกิดขึ้นจากการที่หน่วยของภาษาใหม่และภาษาแม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะนี้เป็นลักษณะของการแทรกแซงทางภาษาที่มีการถ่ายโอนทางลบ (Negative Transfer) เกิดขึ้น ซึ่ง Corder (1967: 161 – 170 อ้างถึงใน Wong & Dras (n.d.): 2) มองว่าเป็นลักษณะของข้อผิดพลาดที่เรียกว่าการแทรกแซงทางภาษา (Interlanguage or Interference Errors) แต่มีข้อผิดพลาดอีกลักษณะหนึ่งคือ การสร้างกฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นมาเนื่องจากเป็นข้อผิดพลาดขณะผู้เรียนกำลังพัฒนาความรู้ (Intralingual and Developmental Errors) โดยลักษณะข้อผิดพลาดนี้จะไม่เกิดขึ้นกับภาษาแม่ของผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม Corder (1981: 87 อ้างถึงใน ฉฐวดี สุกเสนาะ, 2550: 16 - 17) ได้กล่าวสนับสนุนว่าข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนภาษาที่สองผลิตขึ้น สาเหตุหลักเกิดขึ้นขณะที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนได้สร้างภาษาขึ้นเอง เรียกว่า ภาษาระหว่างการเรียนรู้ (Interlanguage) คำว่า Interlanguage นี้ Selinker เป็นผู้คิดขึ้นใช้ครั้งแรกเมื่อปี 1969 แต่ได้ให้คำจำกัดความจนเป็นที่รู้จักในปี 1972 ซึ่งคำจำกัดความสำหรับคำว่า ภาษาระหว่างการเรียนรู้ คือ ระบบทางภาษาที่แตกต่างหากอีกอันหนึ่ง ซึ่งมาจากการที่ผู้เรียนภาษาถูกบังคับให้ใช้สมมติฐานทางภาษาซึ่งมีที่มาจากการพยายามผลิตภาษาของผู้เรียนภาษาที่สองโดยมีเป้าหมายเป็นบรรทัดฐาน

ภาษาระหว่างการเรียนรู้แสดงให้เห็นว่าการที่ผู้เรียนผลิตภาษาขึ้นเองนี้เป็นไปเพื่อให้การเรียนรู้ภาษาที่สองประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ เมื่อผู้เรียนผลิตภาษาขึ้นโดยความรู้ในภาษาที่สองยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากผู้เรียนยังอยู่ระหว่างการเรียนรู้ภาษาที่สอง จึงทำให้ภาษาที่ผู้เรียนผลิตมีข้อผิดพลาด ซึ่งเราเรียกข้อผิดพลาดนี้ว่าข้อผิดพลาดขณะผู้เรียนกำลังพัฒนาความรู้ (Developmental Errors) ซึ่งภาษานี้เป็นภาษาที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในขณะที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้กฎ กำลังสะสมความรู้ใหม่ ของขั้นตอนในแต่ละกระบวนการ กำลังจัดเรียงความรู้ที่ได้เรียนมาเพื่อจะประยุกต์ใช้เมื่อผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องสื่อสาร โดยใช้ภาษาที่ตนเองยังมีความรู้ไม่สมบูรณ์จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้น

สาเหตุรองเกิดขึ้นจากการแทรกแซงของภาษาแม่ ซึ่งบุญมี เสริมทรัพย์ (2513: 1 – 3 อ้างถึงใน ชุติศักดิ์ สารผล, 2533: 2) ได้กล่าวไว้ว่า ในการฝึกการออกเสียงของเด็กไทยนั้น ถ้าพิจารณาสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจะพบว่าผู้เรียนส่วนมากยังไม่สามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการเช่น นักเรียนส่วนใหญ่ฝึกออกเสียงจากครูซึ่งเป็นคนไทย เนื่องจากครูที่สอนยังขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษและไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการออกเสียงได้ และวาทนีย์ สุขพอดิ (2524: 10 – 11) ก็ได้สนับสนุนว่าการที่ครูจะเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการออกเสียงได้นั้น จะต้องมีความรู้เรื่องระบบเสียง และสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง กล่าวคือ ครูจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์ เพื่อที่จะได้อธิบายหรือแก้ไขปัญหาในการออกเสียงของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง สาเหตุอีกประการหนึ่งของปัญหาในการออกเสียงของนักเรียนก็คืออิทธิพลของภาษาแม่ ทั้งนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะแก้ไขปัญหการออกเสียงโดยใช้เสียงในภาษาแม่แทนเสียงที่ตนไม่สามารถออกได้ชัดเจน

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น นักการศึกษาและนักวิจัยทางภาษาจึงได้เปลี่ยนความคิดที่ จากเดิมให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งกับการแทรกแซงจากภาษาแม่ไปยังภาษาที่สอง เป็นให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้เป็นอันดับหนึ่ง และยังคงให้ความสำคัญกับการแทรกแซงจากภาษาแม่ด้วย

ณัฐวดี สุดเสนาะ (2550: 29 - 35) ได้กล่าวว่า มีนักการศึกษาหลายคนให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นขณะผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้ว่าเป็นการถ่ายโอนอย่างหนึ่ง ซึ่งก็คือการถ่ายโอนความรู้ที่ตนเอง การถ่ายโอนแบบนี้เป็นการนำเอาความรู้ในภาษาที่สองที่ได้เรียนไปแล้วมาใช้ผลิตภาษา และภาษาที่ผลิตออกมามีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ซึ่งนักศึกษามองกระบวนการที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้ของตนโดยนำความรู้เดิมมาใช้ในการผลิตภาษา จนทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นว่าเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งของการผลิตภาษา

ในขณะที่เดียวกัน Cook (2003: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงอิทธิพลทางภาษาระหว่างภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองด้วย โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ ประเด็นที่หนึ่ง ภาษาที่สองช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาที่หนึ่งได้ ประเด็นที่สอง การใช้ภาษาที่สองมีโอกาสรบกวนภาษาที่หนึ่งและประเด็นที่สาม เมื่อภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองมีความแตกต่างกันจะไม่เกิดทั้งผลทางบวกและผลทางลบต่อภาษาทั้งสอง

ซึ่งในประเด็นที่สองเป็นประเด็นที่น่าสนใจเนื่องจาก Cook ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาที่สอง จึงมีความเป็นไปได้ว่าจะสามารถลืมภาษาที่หนึ่งของตนได้เมื่อมีการใช้น้อยลงหรือไม่ได้ใช้ ซึ่งลักษณะนี้ตรงกับคำกล่าวที่ว่าเมื่อภาษาหนึ่งถูกใช้น้อยลงก็จะทำให้บุคคลนั้น ๆ หรือกลุ่มคนนั้น ๆ สูญเสียความสามารถในการใช้ภาษาดังกล่าวได้ ดังเช่น ผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่สอนภาษาเฉพาะซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาที่ใช้อยู่เป็นประจำ ได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการใช้ภาษาที่หนึ่งของกลุ่มดังกล่าวและพบว่า เมื่อเขาใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสังคมที่แตกต่างจากเดิมความสามารถในการใช้ภาษาที่หนึ่งของคนกลุ่มนี้ก็ลดลงไปตามเวลาซึ่งมักจะพบได้ในกลุ่มผู้อพยพหรือผู้ย้ายถิ่น

ประเภทข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการผลิตภาษาของผู้เรียน

Dulay, Burt and Krashen (1982: 146 อ้างถึงใน ณัฐวดี สุดเสนาะ, 2550: 19 - 21) ได้แบ่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการผลิตภาษาที่สองของผู้เรียนตามส่วนประกอบภาษา (Language Components) ดังนี้

1. ด้านระบบเสียง (Phonology) ในส่วนของการออกเสียง (Pronunciation)
2. ด้านการสร้างประโยคและระบบรูปคำ (Syntax and Morphology) ในส่วนของไวยากรณ์ (Grammar)
3. ด้านความหมายและคำ (Semantics Lexicon) ในส่วนของความหมายและคำที่ใช้ (Meaning and Vocabulary)
4. ด้านการสื่อความ (Discourse) ในส่วนของรูปแบบที่ใช้ (Style)

James (1998) แบ่งกล่าวถึงข้อผิดพลาดหลายด้าน โดยเฉพาะด้านเนื้อหา (Substance errors) ว่าประกอบด้วยข้อผิดพลาด 3 ประเภท คือ

1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการสะกด (Misspelling)
2. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการสะกดผิดอย่างแท้จริง (Misspelling Proper)
3. การออกเสียงผิด (Mispronunciation) คือการที่ผู้เรียนออกเสียงคำในภาษาที่สองผิด

แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.1 ผิดในส่วนย่อย (Segmental) คือ การที่ผู้เรียนออกเสียงผิดในบางส่วนของคำ เช่น ออกเสียง th เป็น d ในคำว่า the, them หรือ th ออกเสียงเป็น s ในคำว่า with

3.2 ผิดรวม (Combinatorial) คือ การที่ผู้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงพยัญชนะที่เป็นกลุ่ม clusters นั้นออกเสียงยาก จึงใช้กลวิธีการละออกเสียงยากนั้น เช่น การออกเสียงคำว่า named ซึ่งแทนด้วยสัญลักษณ์ /neimd/ ซึ่งผู้เรียนจะออกเสียงผิดเป็น /neim/ โดยละเสียง /d/

3.3 ผิดที่นอกเหนือจากการผิดทางพยัญชนะ (Suprasegmental) คือ การที่ผู้เรียนเน้นเสียงในคำหรือประโยคอย่างผิดๆ นั้นเอง ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนเน้นเสียงคำว่า I ในประโยค I don't know แทนที่จะเน้นเสียงที่ถูกเป็น I don't **know** โดยเน้นเสียงตรงคำว่า know

Yang (2007: 8 - 9) ได้กล่าวไว้ว่า นักภาษาศาสตร์ไม่ได้มองภาษาว่าเป็นแค่การสร้างนิยัย แต่มองว่าภาษาเป็นความสามารถที่ผลิตออกมาจากภายใน ซึ่งการที่จะผลิตภาษาออกมาได้นั้น จะต้องได้รับการป้อนข้อมูล (Input) เข้าไปอย่างเพียงพอจึงจะสามารถกระตุ้นภาษาออกมาได้ โดยลักษณะเช่นนี้เปรียบได้ว่าเป็นลักษณะของอุปกรณ์ผลิตภาษาที่เมื่อได้รับข้อมูลหรือมีการป้อนข้อมูล เข้าไปมากก็จะสามารถผลิตภาษาออกมาได้มาก และ Brown (2000 อ้างถึงใน Yang, 2007: 9) ได้สนับสนุนว่า ความรู้ใหม่มักจะสามารรถซึมซับได้รวดเร็ว อีกทั้งยังสามารถเก็บไว้ในความทรงจำระยะยาวได้ดีอีกด้วย จากข้อมูลที่ได้ยกมาข้างต้นจะเห็นว่า นักเรียนไทยที่เรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น มีโอกาสจดจำภาษาญี่ปุ่นและผลิตภาษาญี่ปุ่นออกมาได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากการรับข้อมูลอย่างเพียงพอ และอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เกดความผิดพลาดในภาษาของผู้เรียนได้คือ ภาษาแม่หรือภาษาไทยที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง

ดังนั้น การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของผู้เรียน จึงเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอน ในส่วนที่หากครูผู้สอนใช้การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบแล้วจะสามารถบอกได้ว่าผู้เรียนยังต้องพัฒนาการเรียนเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายอีกมากน้อยแค่ไหน และอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนยังต้องเรียนอีก การที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมองเห็น ให้ความสำคัญและตระหนักถึงข้อผิดพลาดจากการถ่ายโอนทางภาษา และข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นขณะเรียนรู้ภาษา ทำให้ครูสามารถมองเห็นปัญหาในการเรียน

ของเด็กได้อย่างเด่นชัด อีกทั้งยังนำไปสู่การแก้ปัญหาในการเรียนได้โดยนำข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาปรับใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถผลิตภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่ ได้แก่ งานวิจัยของ Lightbown & Spada (1993) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มีภาษาแม่แตกต่างกันสองกลุ่มคือ ผู้เรียนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาฝรั่งเศสและผู้เรียนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาจีน ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าข้อผิดพลาดของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มในการผลิตภาษาอังกฤษเกิดขึ้นเหมือนกันหลายอย่าง ซึ่งข้อผิดพลาดที่พบเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้ภาษาเป็นส่วนใหญ่

งานวิจัยของ Granberg (1971 อ้างถึงใน ญัฐวดี สุตเสนาะ, 2550: 36) ได้ศึกษาถึงข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ที่มีภาษาแม่เป็นภาษาเยอรมัน โดยพบว่าข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนจากภาษาแม่ไปยังภาษาที่สองนั้นมีถึงร้อยละ 36 และมีงานวิจัยของ Flick (1980 อ้างถึงใน ญัฐวดี สุตเสนาะ, 2550: 36) ศึกษาถึงข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับผู้ใหญ่ที่มีภาษาแม่เป็นภาษาสเปน พบว่าข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนจากภาษาแม่ไปยังภาษาที่สองนั้นมีจำนวนร้อยละ 31

นอกจากนั้นผลการวิจัยของ กรุณา กริแสง (2524: 57) ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 5 คน ปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 5 คน มีข้อผิดพลาดในการอ่านออกเสียงเท่ากับ 500, 457, 346, 558 และ 613 คำตามลำดับ โดยคนที่ 1 และ 2 ใช้แบบอ่านจำนวน 1,060 คำ และคนที่ 3, 4 และ 5 อ่านจำนวน 1,091 คำ นอกจากนั้น ยังพบว่า นักเรียนทั้ง 5 คน อ่านออกเสียงเป็นคำอื่นที่ไม่มีในแบบอ่านด้วย และนักเรียนทั้งหมดใช้ความรู้ด้านระบบเสียงและตัวอักษรเพื่อเป็นตัวชี้แนะในการอ่านมากที่สุด

สรุปได้ว่า ข้อผิดพลาดเป็นหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญของการเรียนภาษาของผู้เรียน ซึ่งข้อผิดพลาดนั้นจะเกิดขึ้นด้วยสาเหตุหลักๆ 2 ประการคือ ข้อผิดพลาดในระหว่างการพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งจะมีการสร้างภาษาระหว่างการเรียนรู้ขึ้น มีสาเหตุมาจากการที่ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้เดิมที่ถูกจัดเรียงให้เป็นความรู้ที่สั่งสมและถูกประยุกต์ขึ้นมาใช้ และสาเหตุที่สองเกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ ซึ่งผู้เรียนจะใช้การออกเสียงภาษาแม่แทนเสียงที่ตนไม่สามารถออกได้ในภาษาที่สองหรือภาษาใหม่

1.1 เอกสารเกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาด

Kitao and S. Kathleen (1996 อ้างถึงใน Arsarkij, 2010: 48) ได้กล่าวถึงวิธีการประเมินผลความสามารถในการออกเสียงว่ามีอยู่หลายลักษณะด้วยกันดังจะแสดงต่อไปนี้

การอ่านออกเสียง

วิธีการทดสอบการอ่านวิธีหนึ่งคือ การให้นักเรียนอ่านออกเสียงดัง ๆ วิธีการนี้จะทำให้สามารถทดสอบการอ่านออกเสียงเป็นหน่วยคำได้โดยแยกออกจากประโยค การทดสอบสามารถทำได้โดยให้นักเรียนอ่านแบบฝึกการอ่านหรืออ่านอักษรทีละตัว

การแลกเปลี่ยนบทสนทนา

วิธีนี้เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ง่ายสำหรับการทดสอบโดยให้โต้ตอบแบบมีข้อจำกัดและใช้รูปแบบไม่ยากนัก ประกอบด้วย 3 วิธีใหญ่ คือ

1. นักเรียนจะต้องแต่งประโยคโดยใช้ข้อมูลที่กำหนดให้ ซึ่งจะมีตัวอย่างให้ก่อน 1 – 2 ประโยค
2. วิธีที่สอง นักเรียนสามารถโต้ตอบได้อย่างเป็นอิสระ โดยไม่มีการกำหนดรูปแบบประโยค แต่ให้สถานการณ์ไว้
3. อีกวิธีหนึ่งคือ การให้ประโยคกระตุ้นแล้วให้นักเรียนได้ตอบกลับมาอย่างเป็นอิสระ อาจจะเป็นลักษณะการขอร้อง หรือการเชิญชวนก็ได้ หรืออาจจะทำเป็นบทสนทนายาว ๆ ก็ได้ โดยให้นักเรียนฟังบทสนทนายาว ๆ จากนั้นก็หยุดบทสนทนานั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองหรือตอบคำถามจากในบทสนทนา แต่ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นก็คือ บทสนทนาที่ต่อจากคำตอบของนักเรียนจะต่อเนื่องกับสิ่งที่นักเรียนตอบหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การทดสอบรูปแบบนี้เป็นการทดสอบการพูดไม่ใช่การทดสอบการฟัง ดังนั้นจึงสามารถทำการทดสอบนักเรียนหลายคนได้ในทีเดียว

วิธีใช้สื่อช่วยในการพูด

การทดสอบประเภทนี้สามารถนำสื่อรูปภาพ แผนที่ ไดอะแกรมหรือสื่ออื่น ๆ เข้ามาช่วยกระตุ้นนักเรียนให้พูดได้ ครูผู้ทำการทดสอบสามารถกำหนดกรอบคำศัพท์ เนื้อหา ไวยากรณ์และรูปแบบต่าง ๆ ได้จากการเลือกสื่อเข้ามาใช้

การใช้สื่อหลากหลายเป็นวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับการทดสอบด้วยวิธีนี้ ขึ้นอยู่กับภาษาที่ครูผู้ทำการทดสอบต้องการวัด การเลือกสื่อที่ดี จะต้องใช้สื่อนั้นในการบอกเล่าเรื่องราวได้ และจะต้องสามารถแต่งประโยคง่าย ๆ สั้น ๆ ให้เป็นการเริ่มต้นที่ดีสำหรับนักเรียนด้วย วิธีการใช้สื่อเหล่านี้ สามารถทำได้โดยง่าย เช่น การจับผิดรูปภาพแล้วบรรยายจุดที่ผิด หรือการบรรยายภาพโดยการบังคับตำแหน่งคำศัพท์

นอกจากการใช้รูปภาพแล้ว การใช้ชาร์ต กราฟ และสื่ออื่นๆที่ให้ข้อมูลที่สามารถบรรยายได้ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง เพราะนักเรียนจะได้ฝึกวิธีการอ่านและแปลความหมายของสื่อเหล่านี้ด้วย

การสัมภาษณ์ปากเปล่า

ลักษณะการสัมภาษณ์ปากเปล่า เป็นการทดสอบโดยการสนทนาระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งครูจะต้องเตรียมคำถามสำหรับถามนักเรียน ถามถึงบุคคลอื่น หรือถามถึงใครก็ได้ไว้แล้วเพื่อเป็นการประเมินความสามารถทางภาษาของนักเรียน ข้อดีของการใช้วิธีการสัมภาษณ์คือสามารถทดสอบสถานการณ์ที่เป็นการสนทนาจริงๆได้ แต่ปัญหาก็คือ ความรู้ของนักเรียน และความกดดันในการถูกสัมภาษณ์ซึ่งจะทำให้บทสนทนาที่เกิดขึ้นไม่เป็นธรรมชาติ

การถามคำถามน่าจะเริ่มต้นด้วยคำถามประเภท ใช่ หรือ ไม่ ก่อน แล้วจึงค่อยถามคำถามที่สามารถตอบสิ่งที่เป็นจริงได้แบบง่ายๆ แต่การถามคำถามประเภทนี้ไม่น่าจะใช้เวลานานมากนัก คำถามควรจะน่าสนใจ ง่ายต่อการได้ตอบ และใช้เวลาในการตอบแก่นักเรียนด้วย

เมื่อทำการสัมภาษณ์ สิ่งทีครูจะต้องเตรียมตัวให้ดีคือ พยายามอย่าสร้างปัญหาในระหว่างการสัมภาษณ์ พยายามหลีกเลี่ยงการพูดที่มากเกินไป เพราะจะเป็นการให้ข้อมูลแก่นักเรียนโดยไม่รู้ตัว นอกจากนั้นพยายามไม่รบกวนนักเรียนเวลาตอบคำถาม ควรสบตาผู้สัมภาษณ์เสมอ และไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดระหว่างการสัมภาษณ์

2. เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบทางภาษา

ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นขณะกำลังพัฒนาการเรียนรู้ นั้น ได้มีการพูดถึงและให้ความสำคัญเมื่อประมาณหลังปี 1957 ซึ่งในขณะนั้นนักการศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่าง(Contrastive Analysis) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการผลิตภาษาของผู้เรียน ซึ่งการวิเคราะห์นี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างภาษาแม่ (Mother language) กับภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมาย (Target language) เพื่อใช้ในการคาดเดาลักษณะข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น

ในขณะนั้นเมื่อใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างไปได้สักระยะหนึ่ง ผลสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์กลับไม่สามารถจะคาดเดาข้อผิดพลาดในการผลิตภาษาของผู้เรียนได้ และในบางครั้งข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนผลิตภาษาเป็นข้อผิดพลาดที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับภาษาแม่ ซึ่งส่วนนี้เองเป็นส่วนที่นักการศึกษาให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจากข้อผิดพลาดในการผลิตภาษาของผู้เรียนที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่แล้ว ยังมีข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้เรียนกำลังพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอีกด้วย ซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดการวิเคราะห์ภาษาที่ผู้เรียนผลิตและภาษาเป้าหมาย

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ว่าเป้าหมายในการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาคือการชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย ซึ่ง Fries (1970: 9) หนึ่งในผู้นำด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ในยุคนี้ ได้กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การหาคำตอบว่า ภาษาที่กำลังเรียนอยู่มีความเหมือนหรือแตกต่างจากภาษาแม่ของผู้เรียนในด้านใด จะทำให้สามารถเรียนรู้ภาษาได้ง่ายขึ้น

Lado (1957: 2) และ Fries ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิเคราะห์เปรียบเทียบทางภาษาว่า ผู้เรียนภาษาแต่ละคนมีแนวโน้มที่จะถ่ายโอนรูปแบบและความหมายของภาษาแม่ของตนไปยังภาษาเป้าหมาย เมื่อพวกเขาฝึกฝนการพูดและพยายามเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของภาษานั้น ๆ ซึ่ง Lado ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เมื่อภาษาทั้งสองมีความเหมือนหรือคล้ายกันกับภาษาแม่จะทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและในขณะเดียวกันเมื่อมีความแตกต่างกันของทั้งสองภาษาก็จะทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจเช่นกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ Larsen – Freeman and Long (1991: 53) ทฤษฎีการวิเคราะห์เปรียบเทียบทางภาษา (Contrastive Analysis Hypothesis) ที่ว่า เมื่อภาษามีความคล้ายคลึงกันจะเกิดการถ่ายโอนภาษาทางบวก (Positive Transfer) และเมื่อภาษาที่มีความแตกต่างก็จะเกิดการถ่ายโอนภาษาทางลบ (Negative Transfer) หรือการแทรกแซงทางภาษา (Interference)

จากข้อมูลของ The University of Queensland, Brisbane, Australia (2005: ออนไลน์) สามารถสรุปออกมาเป็นประเด็นดังนี้

1. การเรียนรู้ภาษา (Language Learning) คือการสร้างนิสัย (Habit Formation) อย่างหนึ่ง
2. ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งเป็นแหล่งกำเนิดข้อผิดพลาดหลักของการเรียนรู้ภาษาที่สอง
3. สาเหตุหลักของข้อผิดพลาดเกิดจากความแตกต่างระหว่างภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง
4. เมื่อมีความแตกต่างทางภาษามากก็จะมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นมากเช่นกัน
5. เมื่อภาษาที่มีความแตกต่างกันในการเรียนรู้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาใหม่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
6. ความยากลำบากและความสับสนในการเรียนภาษาเกิดขึ้นจากความแตกต่างและความเหมือนหรือความคล้ายกันระหว่างภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาเป็นการชี้ความเหมือนและความแตกต่างของภาษาแต่ละภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และเมื่อผู้เรียนรู้ข้อแตกต่างของภาษาแต่ละภาษาแล้วก็จะช่วยทำให้สามารถลดข้อผิดพลาดอันเกิดจากความแตกต่างระหว่างภาษานั้น ๆ ได้ เพราะเราสามารถฝึกออกเสียงโดยมีความเข้าใจปัญหาและสาเหตุที่ทำให้เราออกเสียงไม่ถูกต้อง จะช่วยลดเวลาในการฝึกได้ การฝึกโดยอาศัยการเลียนแบบเสียงของเจ้าของภาษา อย่างเดียว นอกจากจะเสียเวลามากและน่าเบื่อหน่ายแล้ว ยังเป็นการแก้ปัญหาไม่ตรงจุดด้วย

ดังนั้นการเข้าใจปัญหาในการออกเสียงของตนเองและหาทางแก้ไขให้ถูกต้องจะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. เอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง

Pronunciation เป็นคำนามของกริยา Pronounce ซึ่งมาจากภาษาละตินและฝรั่งเศสโบราณว่า Pronuntiare โดยที่ pro (Forth) + nuntiare (Announce) แปลว่า ประกาศออกมาและใช้ในปัจจุบัน ส่วนอีกความหมายหนึ่งคือ ออกเสียง ส่วนคำนาม Pronunciation มีความหมายอย่างเดียวคือการออกเสียงคำพูด ในความหมายอย่างกว้าง ๆ สำหรับภาษาอังกฤษ คือ การผสมเสียงเป็นคำและผสมคำเป็นประโยค มีหลักใหญ่ ๆ อยู่ 4 ประการคือ

1. ออกเสียงต่างๆในแต่ละเสียงในภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง
2. ผสมเสียงนั้นๆเป็นคำ
3. การลงเสียงหนักให้ตรงพยางค์ในคำที่มีมากกว่าหนึ่งพยางค์
4. การใช้จังหวะ เสียงหนักเสียงเบา และเสียงสูงต่ำในคำ วลี ประโยคได้อย่างเหมาะสม

3.1 ความหมายของการออกเสียง

สุริย พงษ์ทองเจริญ (2520: 15 - 19) ได้พูดถึงความหมายของการออกเสียงว่าคือการออกเสียงสระและพยัญชนะที่เป็นปัญหาคือไม่มีในภาษาไทย รวมทั้งการออกเสียงตามท่วงทำนองของภาษาเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการเน้นเสียงและการออกสำเนียงสูงต่ำภายในประโยคพร้อมทั้งฝึกจังหวะการพูด

เสียงที่มนุษย์ใช้ในภาษาพูดนั้นแบ่งออกเป็นเสียงพยัญชนะ (Consonants) และเสียงสระ (Vowels) กาญจนา พุกภัยพิงศ์รัตน์ (2529: 17) กล่าวว่า การจะจำแนกว่าเสียงใดเป็นเสียงพยัญชนะหรือเสียงสระนั้น มีแนวความคิดสำคัญอยู่ 2 ประการคือ ถ้าลมไม่ได้รับการปิดกั้นหรือเกิดการเสียดสีกับอวัยวะในช่องปากและออกได้อย่างต่อเนื่องจะเป็นเสียงสระ

3.2 ความสำคัญของการศึกษาการออกเสียง

ชูศักดิ์ สารผล (2533: 1 - 2) กล่าวว่า เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีผู้นิยมเรียนกันมากที่สุดในประเทศไทย การพัฒนาการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาต่างๆ และการนำวิธีการสอนใหม่ๆมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น การสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นที่นิยมกันในปัจจุบันมีหลายวิธี วิธีที่มีการใช้อย่างแพร่หลายวิธีหนึ่งคือการสอนโดยให้ผู้เรียนเลียนแบบและฝึกซ้ำทบทวน

กานดา ณ ถลาง (2515: 104) กล่าวว่า การสอนภาษานั้นจะไม่สอนโดยแยกทักษะต่างๆ จากกันโดยเด็ดขาด แต่จะต้องสอนให้สัมพันธ์กันไปอย่างเหมาะสม และจะต้องยึดหลักที่ว่าภาษาพูดย่อมมาก่อนภาษาเขียนเสมอ ฉะนั้นการสอนภาษาจึงควรยึดการออกเสียงเป็นอันดับแรก เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฟัง และฝึกออกเสียงเลียนแบบแล้วพูดตามจนใช้ได้แล้วเสียก่อน และจากทัศนะของ Gilbert (1865: 368) ภาษาคือเสียงที่ใช้แสดงความคิดเห็นและใช้สื่อสารระหว่างมนุษย์ เสียงที่มนุษย์ใช้จำเป็นต้องได้รับแบบอย่างก่อนที่จะออกเสียงหรือพูดได้ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาจึงต้องคำนึงเรื่องเสียงเป็นสำคัญ ความเห็นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Fries (1970: 3) ซึ่งได้กล่าวถึงแนวทางในการสอนภาษาว่า บุคคลจะเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่งได้ก็ต่อเมื่อได้เรียนรู้ระบบเสียงเป็นอันดับแรก กล่าวคือ ผู้เรียนต้องเข้าใจเรื่องของเสียงและออกเสียงต่างๆ ในภาษาที่เรียนได้ถูกต้องชัดเจนก่อน

ฉิริพิทย์ ธารพาด (2538: 8 - 11) กล่าวว่าการศึกษาหน่วยเสียงและศึกษาวิธีการออกเสียงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการปูพื้นฐานการออกเสียงภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง เป็นการสนับสนุนทักษะการพูดซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญของการเรียนภาษา หน่วยเสียงภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้คือหน่วยเสียงพยัญชนะ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษได้ถูกต้องยิ่งขึ้นหากศึกษาหน่วยเสียงตามฐานที่เกิดเสียง การที่ครูผู้สอนจะแก้ไขปัญหारेื่องการออกเสียงผิดของนักเรียน หรือเริ่มสอนการออกเสียงให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง และการที่ครูหวังจะให้นักเรียนออกเสียงภาษาอังกฤษให้เหมือนกับเจ้าของภาษาไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะครูจะต้องมีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ โดยต้องศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาที่อาจจะมือิทธิพลต่อการออกเสียงของนักเรียนและภาษาเป้าหมาย ตลอดจนการออกเสียงและตำแหน่งที่เกิดเสียง เพื่อจะได้หาวิธีการแก้ปัญหारेื่องนักเรียนออกเสียงไม่ได้หรือออกเสียงไม่ถูกต้องตรงจุดต่อไป

ในการศึกษาเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การออกเสียงเป็นประเด็นสำคัญประการแรก ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการสอน เนื่องจากเป็นส่วนประกอบพื้นฐานของภาษาแต่ละภาษา ดังนั้น การศึกษาว่าธรรมชาติของภาษาและการออกเสียงของแต่ละภาษาแตกต่างกันอย่างไรจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากประการหนึ่ง จึงได้ยกนำเสนอการออกเสียงของแต่ละภาษาที่จะกล่าวถึงในงานวิจัยนี้เป็นลำดับ

3.3 ธรรมชาติของการออกเสียงภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์ ความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ทำให้คำมีความหมายแตกต่างกัน นอกจากนี้ภาษาไทยยังมีการออกเสียงด้วยสำเนียงที่หลากหลายตามท้องถิ่นต่างๆ ทั้งภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นใต้ และภาษาถิ่นกลาง ความหลากหลายของสำเนียงแต่ละท้องถิ่นสร้างความไพเราะให้ภาษาไทยมีลักษณะเด่นเป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของไทยในภูมิภาคต่างๆ

วัชร น่วมแก้ว (2551), Slayden (2009: ออนไลน์) ได้จัดระบบเสียงในภาษาไทยไว้ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และระบบเสียงวรรณยุกต์

1. ระบบเสียงพยัญชนะ มีสัญลักษณ์สากลของเสียงพยัญชนะแสดงไว้ ดังนี้

	Bilabial		Labio-dental	Alveolar			Post-alveolar	Palatal	Velar		Glottal
Nasal		[m] ม				[n] ณ,น				[ŋ] ง	
Plosive	[p] ป	[pʰ] พ,ฟ,ภ	[b] บ	[t] ท,ต	[tʰ] ฐ,ท,ฒ,ถ,ท,ธ	[d] ฎ,ฑ,ด	[c] จ		[k] ก	[kʰ] ข,ช,ค,ฅ,ฆ	[ʔ] อ
Fricative			[f] ฝ,ฟ	[s] ซ,ศ,ษ,ส							[h] ห,ฮ
Affricate							[tʃ] ฉ,ช,ฅ				
Trill						[r] ร					
Approximant								[j] ญ,ย		[w] ว	
Lateral approximant						[l] ล,ฬ					

สัญลักษณ์ที่อยู่เป็นคู่แนวอนในช่องเดียวกัน สัญลักษณ์ด้านซ้ายเป็นเสียงไม่ก้อง (Voiceless)

สัญลักษณ์ด้านขวาเป็นเสียงก้อง (Voiced)

(ที่มา จรัสวิไล จรุงโรจน์, 2550: 80 และ http://en.wikipedia.org/wiki/Thai_language)

ภาพที่ 1 สัญลักษณ์สากลแสดงเสียงพยัญชนะในภาษาไทย

หน่วยเสียงในภาษาไทยมีอยู่หลายหน่วยเสียงด้วยกัน แต่ละหน่วยเสียงจะถูกแบ่งตามลักษณะการเกิดเสียงเหมือนกับการแบ่งหน่วยเสียงในภาษาอื่นๆ ซึ่งหนังสือแต่ละเล่มก็อาจจะใช้สัญลักษณ์แทนเสียงต่างกันออกไป ในงานวิจัยเล่มนี้ก็จะแบ่งและใช้สัญลักษณ์แทนเสียงดังจะแสดงไว้อย่างละเอียดดังนี้

หน่วยเสียงพยางค์ต้นมี 21 เสียง

เสียงกักหรือเสียงระเบิด (Plosive) มี 9 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
p	ป	ปิ่น เป็ด เปื้อน
p ^h	พ, ภ, ผ	พ่อ ภักษา ผัก
b	บ	บ่าว บอก บด
t	ต, ถ	ติด ตาล ปัก
t ^h	ท, ฐ	ทาน ฐง
	ถ, ฐ, ท, ฒ	ถ่าน ฐาน มณโฑ เต่า
d	ด, ฎ, ฑ	เด็ก ชฎา มณฑป
c	จ	จาม จิก จ่าย (บางครั้งเราใช้ tc แต่ในงานวิจัยเล่มนี้ใช้ c)
k	ก	กั๊ก กัก กั้น
k ^h	ข, ค, ฌ	ขาย คาบ ฌ่อง
ʔ	อ	อาน อวบ อ่วม

เสียงนาสิก (Nasal) มี 3 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
m	ม	แม่ ม่วง แม่น
n	น, ณ	นาง เณร นอน
ŋ	ง	งาน เงิน งอน

เสียงเสียดแทรก (Fricative) มี 3 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
f	ฟ, ฟ	ฟาง ฟัน ฟัน
s	ซ, ส, ศ, ษ	ซ่อน สวส ศาส ฤทัย
h	ห, ฮ	หาว หอน ฮา

เสียงกึ่งเสียดแทรก (Affricate) มี 1 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
tʃ ^h	ช, ฌ, ฌ	ชาวม ชำ ฌาญ

เสียงข้างลิ้น (Lateral) มี 1 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
l	ล, พ	ลาบ ลาว จุฬา

เสียงลิ้นสะบัด (Flap) มี 1 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
r	ร	รวร รัก เรียน

เสียงเปิด (Approximant) มี 2 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
w	ว	วัน แหวน ไหว้
j (y)	ย, ญ	ยาก ขอม ญาณ

หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย (Final Consonants)

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายมี 9 หน่วยเสียง จำแนกตามฐานที่เกิดเสียง (Point of articulation)

ดังต่อไปนี้

เสียงกักหรือเสียงระเบิด (Plosive) มี 4 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
p	ป, ภ, บ, พ	บาป ลาก นับ สรรพ
t	ด, ต, จ, ช	วาด ประเทศ อาจ บวช
	ฐ, ฏ, ฒ, ถ	อิฐ มกุฏ วัฒนธรรม
	ท, ฑ, ษ, ฒ	นาท พุท เศรษฐ์ชาติ
k	ก, ข, ค, ฌ	มาก สุข นาค มัฆวาน
ʔ	-	จะ โต๊ะ

เสียงนาสิก (Nasal) มี 3 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
m	ม	อำ โยม หาม จำ
n	น, ญ, ณ	ห่าน หาร ราชาญ คุณ
	ณ, ฌ	รัฐบาล พร
ŋ	ง	ของ กต็อง

เสียงเปิด (Approximant) มี 2 หน่วยเสียง

สัญลักษณ์สากล	ตัวอักษร	ตัวอย่างคำ
w	ว, เ-า	ยาว เบา ไหว้
j (y)	ย, ญ, ไ, ใ	ใหญ่ ใคร ไย ขาย

สำหรับเสียง 7 มีการเกิดที่ต่างไปจากพยัญชนะเสียงอื่นๆ คือไม่ได้มีสถานะเป็นพยัญชนะท้ายโดยตรง แต่มีการเกิดที่คาดการณ์ได้ (predictable) คือเกิดร่วมกับคำโคดสระสั้นที่มีวรรณยุกต์ต่ำ และวรรณยุกต์สูง

หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ (Consonant cluster)

ถ้ามองในแง่ของความเป็นไปได้ หน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียงสามารถที่จะเกิดควบกล้ำเป็นเสียงต่างๆ มากมาย เช่น อาจนำเสียง /m/ มาควบกล้ำกับเสียง /f/ เป็น /mf-/ หรือเสียง /s/ มาควบกล้ำกับเสียง /d/ เป็น /sd-/ หรือเสียง /r/ มาควบกล้ำกับ /t/ เป็น /rt-/ เราคงมีพยัญชนะควบกล้ำมากมายไว้ใช้ในภาษาจนแทบจะจำไม่ได้แต่ภาษาก็ไม่ได้ปล่อยให้เราเลือกคู่ตามใจชอบ เพราะภาษาแต่ละภาษาจะมีระบบและกฎเกณฑ์ของเสียงพยัญชนะควบกล้ำคือจำกัดว่าเสียงใดจะเกิดคู่กับเสียงใด

ในภาษาไทย เสียงพยัญชนะที่เกิดได้ตำแหน่งที่ 2 หรือตำแหน่งพยัญชนะควบกล้ำ มี 3 หน่วยเสียง ได้แก่ /r, l, w/ และเกิดได้เฉพาะตำแหน่งควบกล้ำต้นคำหรือต้นพยางค์เท่านั้น ส่วนเสียงพยัญชนะที่เกิดในตำแหน่งที่หนึ่งมี 6 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, k, p^h, t^h, k^h/ รวม 9 หน่วยเสียง เรียงต่อกันได้ 12 แบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- /pr-/ ในคำ แปร่ง /præəŋ/
- /tr-/ ในคำ ตรง /tron/
- /kr-/ ในคำ กราบ /kraap/
- /p^hr-/ ในคำ พราง /p^hraəŋ/
- /t^hr-/ ในคำ ทฤษฎี /t^hrit-saʔ-dii/
- /k^hr-/ ในคำ ครู /k^hruu/
- /pl-/ ในคำ ปลา /plaa/
- /p^hl-/ ในคำ พลบ /p^hlop/
- /kl-/ ในคำ กลีบ /kliip/
- /k^hl-/ ในคำ คลาย /k^hlaaj/
- /kw-/ ในคำ กวาง /kwaan/
- /k^hw-/ ในคำ ควาย /k^hwaaj/

จากตัวอย่างข้างต้นพบว่าเสียงระเบิดเพดานอ่อน (Velar plosive) /k, k^h/ เท่านั้นที่สามารถเกิดควบกับหน่วยเสียง /w/ ส่วนหน่วยเสียงอื่นๆ /p, t, p^h, t^h/ เกิดควบได้เฉพาะกับ /r, l/ เท่านั้น

2. ระบบเสียงสระ

สระในภาษาไทยแบ่งเป็นระบบสระเดี่ยว (Monophthong) และสระประสม (Diphthong) โดยสระเดี่ยวจะแบ่งเป็นสระเสียงสั้นและสระเสียงยาวดังต่อไปนี้

สระเดี่ยว

สระเดี่ยวในภาษาไทยมีสระเสียงสั้น (Short vowel) จำนวน 9 หน่วยเสียง และสระเสียงยาว (Long vowel) จำนวน 9 หน่วยเสียง รวม 18 หน่วยเสียง คือ

		Front		Central		Back	
		short	long	short	long	short	long
Close	TH	/i/	/i:/	/ɯ/	/ɯ:/	/u/	/u:/
Close mid	TH	/e/	/e:/	/ə/	/ə:/	/o/	/o:/
Open mid	TH					/ɔ/	/ɔ:/
Open	TH	/æ/	/æ:/	/a/	/a:/		

(ที่มา จรัลวิไล จรุงโรจน์, 2550: 80 และ http://en.wikipedia.org/wiki/Thai_language)

ภาพที่ 2 สัญลักษณ์สากล แสดงเสียงสระในภาษาไทย

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

i	ปิด จีบ ดิน จิ้ม จริง
i:	ดี ปีน กลีบ ปลีก คีม
e	กะ เล็ก เม็ด เป็น เฝ็ด
e:	เท เณร เอก เพลง เกรง
æ	แพะ แตะ แก้ก แว็บ แวะ
æ:	แมว แม่ แล แรม แรด
ɯ	จิง กลิ้ง ขิง ขริม คึก
ɯ:	คืบ ฟืน มือ ชีด คั้ม

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

อ	เจอะ เยอะ เงิน เยิน เป็น
เอ:	เจอ เธอ เกลือ เดิน เป็ด
า	ปะ มัด วัน ธรรม ขำ
า:	มา ยาว น้ำ เข้า มาก
อุ	คุ ทุก ชุก มุด สุม
ู:	ชู รูด สูง ฟูก นูน
อ	เป๊ะ โต๊ะ มด รบ จน
โอ:	โต โบสถ์ โอบ โจม โศก
อ	เกาะ เปราะ บ่อน ต่อม ต้อก
ว:	บ่อ ปอด สอบ ผอม ดอง

สระประสม

สระประสมในภาษาไทยมีลักษณะสำคัญคือ เป็นสระเน้นเสียงแรก ประกอบด้วยสระประสมเสียงสั้นและสระประสมเสียงยาว สระประสมในภาษาไทย แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ สระประสมสองเสียง และสระประสมสามเสียงดังต่อไปนี้

1) สระประสมสองเสียง (Diphthongs)

ตารางที่ 1 สระประสมสองเสียง (Diphthongs)

สระประสมเสียงสั้น		สระประสมเสียงยาว	
สระ	สัญลักษณ์สากล	สระ	สัญลักษณ์สากล
เ - ย	aj	เ - ย	a:j
เ - ว	aw	เ - ว	a:w
เ - ยะ	ia	เ - ย	i:a
เ - ว	iw	-	-
อ - ะ	ua	อ - ะ	u:a
อ - ย	uj	อ - ย	u:j
เ - ะ	ew	เ - ะ	e:w
-	-	แ - ะ	æ:w
-	-	เ - ือ	u:a
-	-	เ - ย	ə:j

ตารางที่ 1 (ต่อ) สระประสมสองเสียง (Diphthongs)

สระประสมเสียงสั้น		สระประสมเสียงยาว	
สระ	สัญลักษณ์สากล	สระ	สัญลักษณ์สากล
-	-	- อย	ว:j
-	-	โ - ย	อ:j

(ที่มา http://en.wikipedia.org/wiki/Thai_language)

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

aj	ไป ใคร ไทย
a:j	ทาย คาย กาย
aw	เอา เคา เกา
a:w	ลาว คาว กาว
ia	เดี่ยะ เพี้ยะ เกี้ยะ เฝี้ยะ
i:a	เพ็ลี่ย เพ็यर เจี้ยน เรียก
iw	คิว ทิว ชิว
ua	ยัวะ จัวะ
u:a	กลัว บวบ รวม ควร
uj	ทุย คุย ปรุย
u:j	อูย
ew	เร้ว
e:w	เลว เหว
æ:w	แหว แชว แมว
u:a	เกลือ เมื่อ เหลื่อม เชือก
ə:j	เอย เกย เลย
ɔ:j	คอย ลอย คอย
o:j	โคย โปย โรย

2) สระประสมสามเสียง (Triphthongs)

ตารางที่ 2 สระประสมสามเสียง (Triphthongs)

สระ	สัญลักษณ์สากล
เียว	iaw
- วย	uaj
เอย	uaj

(ที่มา http://en.wikipedia.org/wiki/Thai_language)

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

iaw

เดียว เรียว เคียว

uaj

กระบวย กระสวย ร่ำรวย

uaj

ลูกเดือย เปลือย เนื้อ

3. ระบบเสียงวรรณยุกต์ (Tone)

วรรณยุกต์เป็นลักษณะสำคัญลักษณะหนึ่งในภาษาเพราะวรรณยุกต์เป็นตัวช่วยเพิ่มจำนวนคำในบางภาษาให้มากขึ้น ภาษาที่มีวรรณยุกต์มีอยู่ทุกหนทุกแห่งในโลกแต่อาจแตกต่างกัน ที่ปริมาณหรือจำนวนของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่อาจมีไม่เท่ากัน เช่น ภาษาเวียดนาม มีเสียงวรรณยุกต์จำนวน 6 หน่วยเสียง ภาษาจีนกลาง มีเสียงวรรณยุกต์จำนวน 4 หน่วยเสียง เป็นต้น

ภาษาไทยกรุงเทพฯมีวรรณยุกต์ 5 ระดับ คือ ระดับวรรณยุกต์กลาง ระดับวรรณยุกต์ต่ำ ระดับวรรณยุกต์ลงหรือตก ระดับวรรณยุกต์สูง และระดับวรรณยุกต์ขึ้น ซึ่งได้มีการกำหนดชื่อวรรณยุกต์ไว้สอดคล้องกับระดับวรรณยุกต์ที่กล่าวมาแล้วคือ สามัญ เอก โท ตรี และจัตวา วรรณยุกต์เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นกับคำทุกประเภทในภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นคำโดด คำหลายพยางค์ คำประสม คำซ้อน คำคู่ เป็นต้น

แท้จริงแล้วเสียงวรรณยุกต์ก็คือเสียงสูง-ต่ำ (pitch) ที่เกิดขึ้นในภาษาเพื่อผลประโยชน์ในการให้ความหมายของคำที่มีเสียงพยัญชนะและเสียงสระเหมือนกัน ให้มีความหมายแตกต่างกัน เช่น คำว่า มั่น /man/ กับ หมั่น /man/ แสดงว่าเสียงสูงต่ำประจำคำมีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ (significant) เสียงวรรณยุกต์จะปรากฏพร้อมกับเสียงก้อง (voiced) ทุกเสียง โดยเสียงวรรณยุกต์จะปรากฏพร้อมกับเสียงสระเสมอ เพราะสระทุกเสียงเป็นเสียงก้อง ระดับเสียงสูงต่ำของวรรณยุกต์จะขึ้นอยู่กับความถี่ (frequency) ในการสั่นสะเทือนของเส้นเสียง ถ้าเส้นเสียงมีความถี่ในการสั่นสะเทือนสูง เสียงจะอยู่ในระดับสูง ถ้าความถี่ในการสั่นสะเทือนต่ำ เสียงก็จะอยู่ในระดับต่ำ

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ วรรณยุกต์ระดับ หรือ วรรณยุกต์คงที่ (level tone) กับวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tone)

1. วรรณยุกต์ระดับหรือวรรณยุกต์คงที่ (level tone) หมายถึงระดับเสียงจะคงที่ตั้งแต่ต้นจนจบ เสียงวรรณยุกต์ระดับหรือวรรณยุกต์คงที่ในภาษาไทยมี 3 เสียง คือ

1.1 เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ (low tone) คือเสียงวรรณยุกต์เอก เสียงวรรณยุกต์นี้ใช้สัญลักษณ์คือ / ` / ตัวอย่างคำเช่น ป่า /pàa/ หมา /màak/ สับ /sàp/

1.2 เสียงวรรณยุกต์กลาง-ระดับ (mid tone) คือเสียงวรรณยุกต์สามัญ จะไม่มีสัญลักษณ์แทนเสียง ตัวอย่างคำเช่น กา /kaa/ คน /k^hon/ บิน /bin/

1.3 เสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ (high tone) คือเสียงวรรณยุกต์ตรี เสียงวรรณยุกต์ตรีนี้ใช้สัญลักษณ์คือ / ^ / ตัวอย่างคำเช่น ฟ้า /fáa/ น้ำ /náa/ วัด /wát/ ล้ม /lóm/

2. วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tone) หมายถึงระดับเสียงเปลี่ยนระดับจากจุดเริ่มต้น ระดับเสียงอาจจะสูงขึ้นหรือลดต่ำลง หรือต่ำลงแล้วสูงขึ้น ภายในช่วงการเปล่งเสียงหนึ่งพยางค์ เป็นเสียงที่มีความถี่เปลี่ยนแปลงมากระหว่างต้นพยางค์กับท้ายพยางค์ ในภาษาไทยมีวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ 2 เสียง คือ

2.1 เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น (rising tone) หรือเสียงต่ำเลื่อนสูง คือเสียงวรรณยุกต์จัตวา เสียงวรรณยุกต์นี้ใช้สัญลักษณ์คือ / ~ / ตัวอย่างคำ เช่น หมา /măa/ สาว /săaw/ หมัน /măn/

2.2 เสียงวรรณยุกต์สูง-ตก (falling tone) คือเสียงวรรณยุกต์โท เสียงวรรณยุกต์โทนี้ใช้สัญลักษณ์คือ / ^ / ตัวอย่างคำ เช่น พ่อ /phǎw/ แก้ว /kǎw/ ร้อน /rǎn/

สรุปแล้วสัญลักษณ์ที่แทนเสียงภาษาไทย มีดังนี้

1) สามัญ	เช่น	กา	นา
2) เอก	/ ` /	เช่น	ก่า
3) โท	/ ^ /	เช่น	ก้า
4) ตรี	/ ^ /	เช่น	ก้ำ
5) จัตวา	/ ~ /	เช่น	ก้า

ดังนั้นทำนองเสียงในภาษาไทยจึงเป็นการใช้ทำนองเสียงในแต่ละหน่วยคำไม่ใช่ใช้ทำนองเสียงในประโยค ซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่จะมีการเน้นเสียงหนักเบาและใช้ทำนองเสียงในแต่ละประโยคตามสถานการณ์ที่ต่างกันไป

3.4 ธรรมชาติของการออกเสียงภาษาอังกฤษ

ระบบเสียงในภาษาอังกฤษ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538: 182 - 186) ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภทที่สำคัญคือ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ เสียงเน้นเสียงหนักเบาและทำนองเสียง ซึ่งจะได้กล่าวอย่างละเอียดดังต่อไปนี้

1. ระบบเสียงพยัญชนะ (Consonant Phoneme)

เสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษมี 24 หน่วยเสียง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ประเภทของเสียง	ที่เกิดเสียง	ริมฝีปาก	ริมฝีปาก-ฟัน	ระหว่างฟัน	ปุ่มเหงือก	ปุ่มเหงือก-ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	เส้นเสียง
Manner of articulation	Point of articulation	bilabial	labiodental	interdental	alveolar	alveolar-palatal	palatal	velar	glottal
เสียงระเบิด [plosive]		p b			t d			k g	
เสียงนาสิก [nasal]			m		n			ŋ	
เสียงกักเสียดแทรก [affricate]						tʃ dʒ			
เสียงเสียดแทรก [fricative]			f v θ ð	s z	ʃ ʒ				h
เสียงข้างลิ้น [lateral]					l				
เสียงลิ้นสะบัด [flap]					r				
เสียงเปิด [approximant]		[w]					j	[w]	

สัญลักษณ์ที่อยู่เป็นคู่แนววนในช่องเดียวกัน สัญลักษณ์ด้านซ้ายเป็นเสียงไม่ก้อง (Voiceless)

สัญลักษณ์ด้านขวาเป็นเสียงก้อง (Voiced)

ข้อสังเกต การออกเสียง (w) มีลักษณะฐานกรณ์คู่ คือ ปากห่อพร้อมทั้งยกลิ้นส่วนหลังขึ้นสู่เพดานอ่อน จึงใส่ไว้ในตารางทั้งช่องริมฝีปากและเพดานอ่อน

(ที่มา Sah – iam (n.d.: 27) and http://en.wikipedia.org/wiki/English_phonology)

ภาพที่ 3 สัญลักษณ์สากลแสดงเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ

Kenworthy (1991) ได้อธิบายหน่วยเสียงทั้ง 24 หน่วยเสียง จำแนกตามลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. จำแนกตามฐานที่เกิดเสียง (Point of articulation)

1.1 ริมฝีปาก (Bilabial) ได้แก่ /p, b, m, w/

1.2 ฟัน (Labiodental) ได้แก่ /f, v/

1.3 ระหว่างฟัน (Interdental) ได้แก่ /θ, ð/

1.4 ปุ่มเหงือก (Alveolar) ได้แก่ /t, d, s, z, n, l, r/

1.5 ปุ่มเหงือก-เพดานแข็ง (Alveolar-palatal) ได้แก่ /ʃ, ʒ, tʃ, dʒ/

1.6 เพดานแข็ง (Palatal) ได้แก่ /j/

1.7 เพดานอ่อน (Velar) ได้แก่ /k, g, ŋ/

1.8 เส้นเสียง (glottal) ได้แก่ /h/

2. จำแนกตามลักษณะการเกิดเสียง (Manner of articulation)

2.1 เสียงกักหรือเสียงระเบิด (Plosive) ได้แก่ /p, t, k, b, d, g/

2.2 เสียงนาสิก (Nasal) ได้แก่ /m, n, ŋ/

2.3 เสียงเสียดแทรก (Fricative) ได้แก่ /f, v, θ, ð, s, z, ʃ, ʒ, h/

2.4 เสียงกึ่งเสียดแทรก (Affricate) ได้แก่ /tʃ, dʒ/

2.5 เสียงข้างลิ้น (Lateral) ได้แก่ /l/

2.6 เสียงลิ้นสะบัด (Flap) ได้แก่ /r/

2.7 เสียงเปิด (Approximant) ได้แก่ /w, j/

3. จำแนกตามสถานะของเส้นเสียง (Phonation)

3.1 เสียงไม่ก้องหรืออโหชนะ (Voiceless) ได้แก่ /p, t, k, f, θ, s, ʃ, tʃ, h/

3.2 เสียงก้องหรือโหชนะ (Voiced) ได้แก่ /b, d, g, v, ð, z, ʒ, dʒ, m, n, ŋ, l, r, w, j/

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ 24 หน่วยเสียงนี้ สามารถปรากฏได้ใน ตำแหน่งต้นคำ หรือต้นพยางค์ ท้ายคำหรือท้ายพยางค์ ควบกล้ำต้นพยางค์และท้ายพยางค์ต่างๆ กันดังต่อไปนี้

เสียงพยัญชนะต้นคำหรือต้นพยางค์ (Initial consonant) เสียงพยัญชนะที่ปรากฏได้ใน ตำแหน่งต้นคำหรือต้นพยางค์ มี 22 หน่วยเสียง ยกเว้น /ʒ, ŋ/ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/p-/

put pen pool pale pint

/t-/

tin ten tall tell time

/k-/

king car cat khaki carve

/b-/

boy bill bell bang buy

/d-/

dull dim dame dome debt

/g-/

go girl goat guy

/m-/

make mob map mint men

/n-/

no name need night norm

/tʃ-/

chew chip church cheat cheap

/dʒ-/

gem jar joke job

/f-/

food firm fetch fog fake

/v-/	van very vote veil verb
/θ-/	third thumb thin thing thief
/ð-/	the that this these those
/s-/	sane sight seek soap soup
/z-/	zoo zebra zeal zone zoom
/ʃ-/	shoes ship shirt sheet ship
/h-/	hell how hill hawk heap
/l-/	law lam life lie love
/r-/	red right read root rich
/w-/	went wary wolf wing wife
/j-/	young yolk you year yard

เสียงพยัญชนะท้ายคำ หรือ ท้ายพยางค์ (Final consonant)

Rintaraj (2003: 10 - 11) ได้กล่าวเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะที่ปรากฏท้ายคำหรือท้ายพยางค์ว่ามีทั้งสิ้น 21 หน่วยเสียง ยกเว้น /w, j, h/ ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/-p/	tap tip tape top ripe
/-t/	but fast wait start part
/-k/	pork kick talk cake cook
/-b/	cub rob job cab pub
/-d/	kid deed dad tide bad
/-g/	big beg bag tag pig
/-m/	dream calm dome beam game
/-n/	pain cane gain tone dawn
/-ŋ/	sing long song wrong throng
/-tʃ/	teach catch beach much touch
/-dʒ/	large huge page edge judge
/-f/	deaf knife tough rough
/-v/	give cave dove dive move
/-θ/	bath mouth path breath cloth

/-ð/	bathe wreathe with breathe clothe
/-s/	chase pass boss force nice
/-z/	is pose gaze jazz those
/-ʒ/	rouge garage prestige
/-ʃ/	push bush dish cash wash
/-l/	call rail hall sale male
/-r/	your poor bore door core

เสียงพยัญชนะควบกล้ำ

พยัญชนะที่เกิดในตำแหน่งต้นพยางค์และท้ายพยางค์ในภาษาอังกฤษนั้นมีได้มากกว่าหนึ่งเสียง กล่าวคือในตำแหน่งต้นพยางค์พยัญชนะเกิดร่วมกันได้ 3 เสียง และในตำแหน่งท้ายพยางค์ พยัญชนะ เกิดร่วมกันได้ 4 เสียง พยัญชนะที่เกิดร่วมกันนั้นเราเรียกว่าพยัญชนะควบกล้ำ พยัญชนะควบกล้ำโดยเฉพาะในตำแหน่งท้ายพยางค์เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทย เนื่องจากภาษาไทยมีพยัญชนะควบกล้ำเฉพาะในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้นและเกิดขึ้นเพียง 2 เสียง ส่วนในตำแหน่ง ท้ายพยางค์ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ

มยุเรศ รัตนานิกม (2543) และ Chiang Mai University (n.d.) แบ่งพยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษออกเป็น 2 กลุ่ม คือพยัญชนะควบกล้ำในตำแหน่งต้นพยางค์และตำแหน่งท้ายพยางค์ ดังนี้

1. พยัญชนะควบกล้ำต้นพยางค์ แบ่งออกได้เป็น ควบกล้ำต้นพยางค์ 2 เสียง และควบกล้ำต้นพยางค์ 3 เสียง ดังต่อไปนี้

1.1 พยัญชนะควบกล้ำต้นพยางค์ 2 เสียง มีดังต่อไปนี้

1.1.1 กลุ่มที่ตามด้วยเสียง /r/

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/pr-/

prey price proud pride press

/tr-/

tram try tree trunk truth

/kr-/

crab cramp crape crash crop

/br-/

brew bridge brush brown bride

/dr-/

drink dream draw drug drop

/gr-/

green grow grey greet grief

/fr-/

front frog fresh friend free

/θr-/	three thread throw thrill throng
/ʃr-/	shrine shroud shrill shread shrimp

1.1.2 กลุ่มที่ตามด้วยเสียง /l/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/pl-/	plot play plain please plough
/kl-/	cloud clay clock clue clown
/bl-/	blue black blind blame blow
/gl-/	glue glow glad gloom glaze
/fl-/	fly flight flow flock flag
/sl-/	slow slot slip slim slide

1.1.3 กลุ่มที่ตามด้วยเสียง /w/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/tw-/	twin twice twig twelve twenty
/kw-/	quite quiet queen quick quill
/dw-/	dwelt dwarf dwelt dwindle
/θw-/	thwart thwack
/sw-/	swim sway swing sweet sweep
/ʃw-/	schwa

1.1.4 กลุ่มที่ตามด้วยเสียง /j/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/pj-/	pew pure pule pupil purify
/tj-/	tune tube tulip tunic
/kj-/	cure cube cubic cute cucumber
/bj-/	beauty bugle beautiful
/dj-/	dew duty duel due duration
/fj-/	few fuel fume fugue perfume
/sj-/	suit suicide suitable

/hj-/	huge humid humour humerus
/vj-/	view review revue
/θj-/	Thew
/mj-/	mute music museum mutiny multilate
/nj-/	new neutral nude neutron neuter

1.1.5 กลุ่มที่ขึ้นต้นด้วยเสียง /s/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/sp-/	spin spade spirit speak spend
/st-/	stay steak steam star stand
/sk-/	skill sky sketch skull score
/sf-/	sphere sphinx
/sm-/	small smoke smart smog smooth
/sn-/	snore snake snack snow sniff

1.2 พยัญชนะควบกล้ำต้นพยางค์ 3 เสียง มี 9 แบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/spr-/	spring sprout spray sprit spread
/str-/	street strong strand string straw
/skr-/	screen screw scrap scratch scream
/spl-/	splash split spleen splay splice
/skl-/	sclerosis
/spj-/	spew spume sputum spue
/stj-/	student studio stew stupid steward
/skj-/	skew scuba skua obscure obscurity
/skw-/	square squid squirm squab squash

2. พยัญชนะควบกล้ำท้ายพยางค์ แบ่งออกได้เป็น ควบกล้ำท้ายพยางค์ 2 เสียง ควบกล้ำท้ายพยางค์ 3 เสียง และควบกล้ำท้ายพยางค์ 4 เสียง ดังต่อไปนี้

2.1 พยัญชนะควบกล้ำท้ายพยางค์ 2 เสียง มีดังต่อไปนี้

2.1.1 กลุ่มที่ตามหลังเสียง /m/

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/-mp/

camp lamp limp stamp hump

2.1.2 กลุ่มที่ตามหลังเสียง /n/

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/-nθ/

month ninth

/-ns/

since hence sense fence dense

/-nt/

faint paint rent sent mint

/-nd/

find mind kind sound wound

/-ntʃ/

bench bunch punch lunch trench

/-ndʒ/

change fringe range plunge lunge

2.1.3 กลุ่มที่ตามหลังเสียง /ŋ/

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/-ŋk/

bank tank sink monk drink plank chunk junk

2.1.4 กลุ่มที่ตามหลังเสียง /l/

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/-lp/

help gulp pulp

/-lt/

belt halt salt

/-lk/

milk bulk silk

/-lb/

bulb alb

/-ld/

gold mould bold sold

/-lθ/

health wealth filth

/-lf/

wolf self gulf

/-lv/

shelve solve helve

/-ls/

pulse false convulse

/-lʃ/

gulch mulch

/-ldʒ/	bulge bilge divulge
/-lm/	helm film
/-ln/	kiln

2.1.5 กลุ่มที่ตามหลังเสียง /s/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-sp/	lisp wasp
/-st/	last fast cast vast nest
/-sk/	ask task whisk

2.1.6 กลุ่มที่ตามหลังด้วยเสียง /s/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-ps/	lapse collapse eclipse
/-ts/	blitz quartz
/-ks/	wax tax ox mix six

2.1.7 กลุ่มที่ตามหลังด้วยเสียง /t/

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-pt/	adapt adopt kept except wept
/-kt/	act affect effect
/-ft/	shaft draft gift lift left

2.1.8 กลุ่มที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ด้วยการเติม s/es แสดงพหูพจน์

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-ps/	maps taps caps
/-ts/	cats bats hats
/-ks/	decks lakes necks
/-fs/	coughs graphs roughs
/-θs/	moths berths heaths
/-bz/	cabs jobs snobs

/-dz/	pads bids lads
/-gz/	bags jugs figs
/-vz/	caves stoves gloves
/-ðz/	wreaths paths mouths
/-mz/	combs* dams domes (*b ไม่ออกเสียงในคำนี้)
/-nz/	bones fans prunes
/-ŋz/	rings wings songs
/-lz/	balls stalls dolls

2.1.9 กลุ่มที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ด้วยการเติม s/es แสดงกริยาของประธานเอกพจน์บุรุษที่ 3

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-ps/	escapes scrapes wraps
/-ts/	eats beats treats
/-ks/	creaks sneaks shrieks
/-fs/	snuffs sniffs puffs
/-bz/	sobs robs dabs
/-dz/	leads reads heads
/-gz/	begs drags clogs
/-vz/	drives gives weaves
/-ðz/	breathes baths clothes
/-mz/	swims claims forms
/-nz/	leans learns spins
/-ŋz/	sings clings flings
/-lz/	crawls calls sprawls

2.1.10 กลุ่มที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ด้วยการเติม -d/-ed แสดงกริยา

อดีตกาล (Past tense)

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-pt/	wrapped shipped clipped

/-kt/	walked blocked wrecked
/-tʃt/	watched bleached matched
/-ft/	puffed sniffed cuffed
/-st/	kissed pierced missed
/-ʃt/	washed blushed rushed
/-bd/	rubbed swabbed robbed
/-gd/	dragged bogged clogged
/-dʒd/	charged barged wedged
/-vd/	loved moved dived
/-ðd/	breathed bathed wreathed
/-zd/	closed blazed sneezed
/-ʒd/	garaged rouged
/-md/	blamed mimed claimed
/-nd/	dined fined phoned
/-ŋd/	banged longed hanged
/-ld/	smiled filed filled

2.2 พยัญชนะควบกล้ำท้ายพยางค์ 3 เสียง มีดังต่อไปนี้

2.2.1 กลุ่มที่เกิดตามลักษณะคำในภาษา มีปรากฏค่อนข้างน้อย เช่น

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-mpt/	prompt attempt exempt
/-mps/	glimpse
/-nts/	chintz
/-nst/	against
/-ŋkt/	adjunct distinct
/-ŋks/	lynx larynx pharynx
/-kst/	next text context
/-lkt/	mulct

2.2.2 กลุ่มที่เกิดเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ แสดงพหูพจน์ เช่น

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-mps/	camps lamps lumps
/-lps/	alps scalps
/-nts/	paints saints tints
/-lts/	belts quilts tilts
/-ŋks/	banks tanks rinks
/-sks/	masks tasks tusks
/-fθs/	fifths
/-sts/	firsts cysts interests
/-ndʒ/	bonds
/-lbz/	bulbs
/-lmz/	films
/-lvz/	helves
/-ldz/	moulds

2.2.3 กลุ่มที่เกิดเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ แสดงกริยาของประธานเอกพจน์บุรุษที่ 3 เช่น

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-mps/	limps
/-lps/	helps
/-nts/	paints
/-lts/	silts
/-ŋks/	winks
/-sks/	asks
/-sts/	lasts
/-ndz/	finds
/-lmz/	films
/-lvz/	shelves
/-ldz/	folds

2.2.4 กลุ่มที่เกิดเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ แสดงกริยาอดีตกาล เช่น

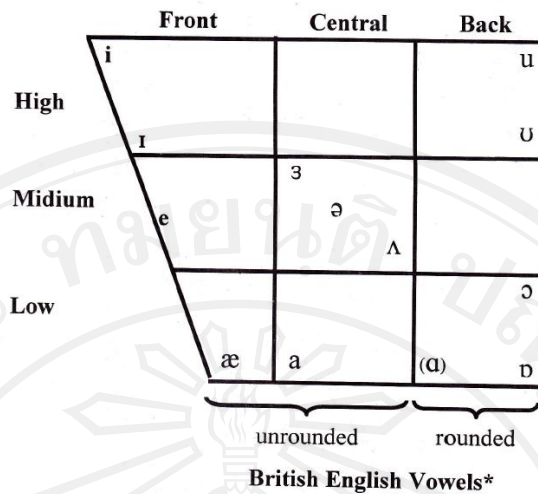
สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-mpt/	limped
/-ŋkt/	winked
/-skt/	asked
/-lmd/	filmed
/-lvd/	solved
/-ndʒd/	singed (sing)

2.3 พยัญชนะควบกล้ำท้ายพยางค์ 4 เสียง กลุ่มพยัญชนะควบกล้ำท้ายคำหรือ ท้ายพยางค์ 4 เสียงในภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เป็นการเติม 's' เข้าไปในคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำท้ายคำ 3 เสียงเพื่อแสดงความเป็นพหูพจน์ หรือแสดงกริยาของประธานเอกพจน์บุรุษที่สาม และกริยาแสดงอดีตกาล เช่น

สัญลักษณ์สากล	ตัวอย่างคำ
/-ksθs/	sixths
/-lfθs/	twelfths
/-mpts/	tempts
/-ksts/	texts
/-ndθs/	thousandths
/-rstʃs/	bursts thirsts
/-rmθt/	warmtheds

2. ระบบเสียงสระ (Vowel Phoneme)

มยุเรศ รัตนานิคม (2543: 140 - 142) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเสียงสระในภาษาอังกฤษ และสระในภาษาไทย โดยได้กล่าวว่า สระในภาษาไทยแตกต่างกับสระในภาษาอังกฤษตรงที่ภาษาไทยมีตำแหน่งการเกิดเสียงเดียวกันแต่ต่างกันตรงที่เป็นสระเสียงสั้นและเสียงยาวเท่านั้น แต่ภาษาอังกฤษ นอกจากเสียงสระจะเกิดในตำแหน่งต่างกันแล้วยังแตกต่างกันที่ความเกร็งหรือคลายของลิ้นด้วย การออกเสียงสระจึงเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนชาวไทย โดยเฉพาะสระประสมสามเสียง สระในภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือสระเดี่ยวและสระประสม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(ที่มา Sah – iam, n.d.: 34)

ภาพที่ 4 สัญลักษณ์สากลแสดงเสียงสระในภาษาอังกฤษ

1) สระเดี่ยว

สระเดี่ยวในภาษาอังกฤษมี 12 หน่วยเสียง จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1) จำแนกตามส่วนของลิ้นที่ใช้ในการออกเสียง

- สระหน้า (front vowel) ได้แก่ /i, I, e, æ/
- สระกลาง (central vowel) ได้แก่ /ə, ɜ, ʌ, a/
- สระหลัง (back vowel) ได้แก่ /u, ʊ, ɔ, ɒ/

1.2) จำแนกตามระดับของลิ้นที่ใช้ในการออกเสียง

- สระสูง (high vowel) ได้แก่ /i, I, u, ʊ/
- สระกลาง (mid vowel) ได้แก่ /e, ɜ, ə, ʌ /
- สระต่ำ (low vowel) ได้แก่ /æ, a, ɔ, ɒ/

1.3) จำแนกตามรูปร่างปาก

- สระปากเหยียด (unrounded vowel) ได้แก่ /i, I, e, æ, ɜ, ə, a, ʌ/
- สระปากกลม (rounded vowel) ได้แก่ /u, ʊ, ɔ, ɒ/

1.4) จำแนกตามความตึงเครียดของกล้ามเนื้อลิ้น

- สระเครียด (tense) ได้แก่ /i, ɜ, ʌ, u, ɔ/
- สระคลาย (lax) ได้แก่ /I, e, æ, ə, a, ʊ, ɒ/

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/ i /	tree be leaf piece police
/ ɪ /	lid knit did sit live
/ e /	dead many said ten read (pp)
/ æ /	pad pack lack yam van
/ a /	park heart sergeant calm laugh
/ ɜ /	bird her turn word journey
/ ʌ /	puff son enough blood
/ ə /	possible gentle woman oblige suppose mother figure doctor famous particular
/ u /	food do group rude chew blue shoe juice
/ ʊ /	put wolf good could
/ ɔ /	cord saw bought fault hall court before door board
/ ɒ /	dock was cough because

2) สระประสม

สระประสมหมายถึง การออกเสียงสระเดี่ยวสองเสียงต่อเนื่องกัน โดยเลื่อนลิ้นไปยังตำแหน่งที่ต่างกัน สระประสมในภาษาอังกฤษมี 8 หน่วยเสียง ดังนี้

สัญลักษณ์สากล

ตัวอย่างคำ

/aɪ/	time dry high height dies dye either
/ɔɪ/	voice toy buoy boil convoy
/aʊ/	sound cow down bound town
/əʊ/	so oak toe soul know
/eɪ/	late day rail eight great
/eə/	where care fair bear heir Mary
/ɪə/	deer dear here weird fierce fakir idea Ian museum theological
/ʊə/	poor pur curious tour your

3) เสียงเน้นเสียงหนักเบา (Accent)

เสียงเน้นเสียงหนักเบาในภาษาอังกฤษ Thuma Bourjan (2003: 4 - 9), มยุเรศ รัตนานิคม (2543: 144 - 145) และ Chiang Mai University (n.d.: 54 - 55) ได้ให้ตัวอย่างการเน้นเสียงหนักเบาว่ามีหลายลักษณะ ทั้ง Primary Stress, Secondary Stress, Weak Stress (Unstressed) และในการเน้นเสียงหนักเบาก็สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เสียงเน้นหนักในคำ และเสียงเน้นหนักในประโยค ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1) เสียงเน้นหนักในคำ (Word Stress)

คำภาษาอังกฤษอาจจะประกอบด้วย 1 พยางค์ เช่น toy /tɔɪ/ คำ 2 พยางค์ เช่น teacher /'ti:tʃə/ คำ 3 พยางค์ เช่น difficult /'dɪfɪkəlt/ คำ 4 พยางค์ เช่น appreciable /'æprɪkəbl/ คำ 5 พยางค์ เช่น pronunciation /prənʌns'i'eɪʃn/ และอาจมากที่สุดถึง 7 พยางค์ เช่น intelligibility /ˌɪntəlɪdʒə'bɪləti/ ดังนั้นผู้เรียนต้องคำนึงถึงการออกเสียงเน้นหนักในคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์

การเน้นหนักบนพยางค์หมายถึง การให้พละกำลังของกระแสลมจากปอดตกลงบนพยางค์ใดพยางค์หนึ่งมากกว่าพยางค์อื่นๆ ผลที่ตามมาคือพยางค์ดังกล่าวมีความเด่นชัดมากกว่าพยางค์อื่น ๆ หรืออีกนัยหนึ่งคือพยางค์ที่ได้รับการเน้นหนักนี้ดังกว่าพยางค์ที่ไม่ได้รับการเน้นหนัก การลงเสียงเน้นหนักในคำ (Word stress) ภาษาอังกฤษ แบ่งออกได้ 4 ระดับ ดังนี้

1. การลงเสียงหนักที่สุด (Primary stress) ใช้เครื่องหมาย / ' /
2. การลงเสียงหนักที่สอง (Secondary stress) ใช้เครื่องหมาย / ^ /
3. การลงเสียงหนักที่สาม (Tertiary stress) ใช้เครื่องหมาย / ` /
4. การไม่ลงเสียงหนัก (Weak stress) ไม่มีสัญลักษณ์ปรากฏ

กฎการลงเสียงหนัก (Primary stress) ในคำภาษาอังกฤษ

1. คำสองพยางค์ โดยทั่วไปมักจะลงเสียงหนักที่พยางค์แรก เช่น 'pencil, 'table, 'clinic, 'reckon, 'carry, 'value, 'desert ยกเว้นบางคำเสียงเน้นหนักที่สุดอยู่ที่พยางค์ที่สอง เช่น po'lice, ma'chine, Ja'pan, re'ply, be'lieve, des'sert เป็นต้น

2. คำสองพยางค์ที่ทำหน้าที่เป็นทั้งคำนามและคำกริยาที่มีตัวสะกดเหมือนกัน (disyllabic noun and verb) ถ้าเป็นคำนามเสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) จะอยู่ที่พยางค์แรก ถ้าเป็นคำกริยาเสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) จะอยู่ที่พยางค์ที่สอง เช่น

คำนาม		คำกริยา	
report	/ˈri:pət/	report	/rɪˈpɔ:t/
present	/ˈpresənt/	present	/priˈzent/
decrease	/ˈdi:kri:s/	decrease	/diˈkri:s/
record	/ˈrekərd/	record	/rɪˈkɔ:d/
increase	/ˈɪnkri:s/	increase	/ɪnˈkri:s/
import	/ˈɪmpət/	import	/ɪmˈpɔ:t/
contest	/ˈkɒntest/	contest	/kənˈtest/
address	/ˈædrəs/	address	/əˈdres/
insert	/ˈɪnsət/	insert	/ɪnˈsɜ:t/
object	/ˈɒbdʒɪkt/	object	/əbˈdʒekt/

3. เสียงเน้นหนักที่สอง (Secondary stress) จะเกิดกับนามวลี (Noun phrase) โดยคำนาม (Noun) จะได้รับเสียงเน้นหนักที่สุด (Primary stress) ส่วนคำคุณศัพท์ (Adjective) จะได้รับเสียงเน้นหนักที่สอง (Secondary stress) เช่น green ˈhouse, black ˈbird, dark ˈroom, talking ˈdictionary เป็นต้น

4. เสียงเน้นหนักที่สาม (Tertiary stress) จะเกิดกับคำประสม (Compound word) ซึ่งหมายถึง คำที่รวมกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป แต่ทำหน้าที่เหมือนคำคำเดียว และลักษณะการลงเสียงเน้นหนักที่สุดจะอยู่ที่คำแรกของคำประสม ส่วนคำที่สองของคำประสมจะได้รับการลงเสียงหนักรองลงมา

คำประสมในภาษาอังกฤษเขียนได้ 3 แบบ คือ เขียนติดกันเป็น 1 คำ เขียนแยกกันเป็น 2 คำ และเขียนแยกกันแต่มีเครื่องหมาย - ระหว่างคำ เช่น earthquake, railroad, shower cap, body lotion, ear-ring, bath-towel เป็นต้น

คำภาษาอังกฤษหนึ่งคำ จะต้องได้รับเสียงเน้นหนักที่สุด (Primary stress) เพียง 1 พยางค์ พยางค์อื่นย่อมได้รับเสียงเน้นหนักลดหลั่นกันไป และถ้าเป็นคำพยางค์เดียว คำนั้นก็จะได้รับเสียงเน้นหนักที่สุด (Primary stress) เว้นเสียแต่ว่าคำนั้นจะไปทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของวลี (Phrase)

3.2) เสียงเน้นหนักในประโยค (Sentence Stress)

ปกติคำแต่ละคำจะต้องได้รับเสียงเน้นหนักที่สุด (Primary stress) หนึ่งแห่ง และเมื่อนำเอาคำมาเรียงกันขึ้นเป็นประโยค พยางค์ที่ได้รับเสียงเน้นหนักที่สุด (Primary stress) อาจลดลงเป็นเสียงเน้นหนักที่สอง (Secondary stress) หรือไม่ได้รับเสียงเน้นหนักเลย (Weak stress) นั่นหมายความว่า คำที่เรานำมาเรียงกันเข้าเป็นประโยคนั้น จะได้รับเสียงเน้นหนักไม่เท่ากัน

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของคำ (part of speech) และความรู้สึกของผู้พูดว่าต้องการเน้น (Emphasize) คำใด เช่น

- Is it brunch **'tomorrow**?
- No, it is **'dinner** tomorrow.
- I'm going **'tomorrow**.
- It's **'dinner** tomorrow.
- **'Come** in!
- Oh, **'do** come in!

ชนิดของคำ (Part of speech) ที่ได้รับการเน้น คือ คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ (Adjective) คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) ในขณะที่คำประเภทอื่นๆ จะไม่ได้รับการเน้น เช่น คำสันธาน (Conjunction) คำบุพบท (Preposition) คำนำหน้านาม (Article) คำสรรพนาม (Pronoun) เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

- 1 She is **'small**.
- 2 She is a **small 'girl**.
- 3 Susan went to the museum **'yesterday**.
- 4 Do you want a **'pen** or a **'pencil**?

ประโยค 1 ลงเสียงเน้นหนักที่สุดที่คำ small เพราะเป็นคำคุณศัพท์ (Adjective) ที่ปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายของประโยค

ประโยค 2 ลงเสียงเน้นหนักที่สุดที่คำ girl เพราะเป็นคำนาม (Noun) และปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายของประโยค ทำให้คำ small ได้รับเสียงเน้นหนักที่สอง (Secondary stress) สำหรับคำ she, is และ a ในประโยค 1 และ 2 ไม่ได้รับการเน้นเลย เนื่องจากเป็นคำที่อยู่ในประเภทที่จะไม่ได้รับการเน้นหนักเลยตามกฎการลงเสียงเน้นหนักในประโยค

ประโยค 3 คำที่ได้รับการเน้นหนักที่สุด (Primary stress) คือ yesterday เพราะเป็นคำกริยาวิเศษณ์ (adverb) และปรากฏเป็นคำสุดท้ายของประโยค ทำให้ Susan (Noun), went (Verb), museum (Noun) ได้รับเสียงเน้นหนักที่สอง (Secondary stress) สำหรับ to (Preposition) และ the (Article) ไม่ได้รับการเน้นเลย (Weak stress)

ประโยค 4 คำที่ได้รับการเน้นหนักที่สุด (Primary stress) คือ pen และ pencil เพราะผู้พูดต้องการเน้นว่าจะต้องให้เลือกระหว่างคำ pen หรือคำ pencil ทำให้ want (Verb) ได้รับเสียงเน้นหนักที่สองและ do (Auxiliary), you (Pronoun), a (Article) ไม่ได้รับการเน้นเลย

4) ทำนองเสียงในประโยค (Intonation)

ปราณี กุลละวณิช และคณะ (2540: 86 - 87) และได้กล่าวถึงทำนองเสียงในภาษาอังกฤษว่า หมายถึง ระดับเสียงสูงต่ำของประโยคแต่ละประโยคที่แทนอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด โดยมักจะลงเสียงต่ำที่ท้ายประโยคในประโยคคำถามที่ต้องตอบความ เป็นต้น ซึ่งทำนองเสียงนี้นับเป็นลักษณะสำคัญของภาษาอังกฤษประการหนึ่งนอกเหนือจากลงเสียงเน้นหนัก เพราะทำนองเสียงเป็นส่วนที่แสดงให้ทราบว่าประโยคนั้นๆ เป็นประโยคชนิดใด เป็นประโยคบอกเล่าธรรมดา (Statement) ประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบว่าใช่หรือไม่ (Yes - No question) ถ้าใช้ทำนองเสียงผิดไป อาจทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดได้ รูปแบบทำนองเสียงขึ้นพื้นฐานมีอยู่ 2 รูปแบบ ดังจะแสดงต่อไปนี้

4.1 รูปแบบทำนองเสียงขึ้นแล้วลง (Rising-falling Intonation Pattern)

รูปแบบทำนองเสียงขึ้นแล้วลง (rising-falling) นี้ อาจเรียกอีกอย่างว่า รูปแบบ 2-3-1 ตัวเลขเหล่านี้แสดงระดับเสียง (pitch) ต่างๆ ดังนี้

4.1.1 ระดับเสียง 1 หมายถึง ระดับเสียงต่ำ (low pitch)

4.1.2 ระดับเสียง 2 หมายถึง ระดับเสียงปกติ (normal pitch)

4.1.3 ระดับเสียง 3 หมายถึง ระดับเสียงสูง (high pitch)

ประโยคที่ใช้รูปแบบทำนองเสียง 2-3-1 จะขึ้นต้นประโยคด้วยระดับเสียงปกติ (2) แล้วจึงขึ้นสู่ระดับเสียงสูง (3) จบประโยคด้วยระดับเสียงต่ำ (1) ตัวอย่างเช่น

ประโยคบอกเล่า (Statement):

2 Robert bought a new camera last 3 week. 1

ประโยคปฏิเสธ (Negative):

2 We don't like to drink 3 beer. 1

ประโยคคำถามที่มีคำถามให้เลือก (Or-question):

2 Is your sister married or 3 single? 1

ประโยคคำถามที่ต้องตอบความ (Wh-question):

2 Where have you 3 been? 1

4.2) รูปแบบทำนองเสียงขึ้น (Rising Intonation Pattern)

รูปแบบทำนองเสียงขึ้น หรือรูปแบบ 2-3 (หรือ 2-3-3) หมายถึง ขึ้นต้นประโยคด้วยระดับเสียงปกติ (2) แล้วเคลื่อนสู่ระดับสูง (3) จนจบประโยค ตัวอย่างเช่น

ประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ (yes-no question):

2 Are you still all 3 right?

2 Do you want to go by 3 train?

2 Can you speak 3 French?

2 Have you ever play 3 chess?

3.5 ธรรมชาติของการออกเสียงภาษาญี่ปุ่น

3.5.1 อักษรภาษาญี่ปุ่น

Hooker, Richard (©1996) กล่าวว่า ภาษาญี่ปุ่นเขียนด้วยตัวอักษร 3 ชนิด ได้แก่

- 1) คันจิ (Kanji) คืออักษรจีนซึ่งญี่ปุ่นรับเข้ามาโดยปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม เป็นอักษรที่มีความหมายในตัวเอง
- 2) ฮิรางานะ (Hiragana) คืออักษรที่ญี่ปุ่นประดิษฐ์ขึ้นเองโดยการนำคันจิมาเขียนให้ง่ายขึ้นใช้เขียนคำศัพท์ทั่วไปที่เป็นภาษาญี่ปุ่นดั้งเดิม
- 3) คาตากานะ (Katakana) คืออักษรที่ญี่ปุ่นประดิษฐ์ขึ้นเองโดยได้ดัดแปลงเอามาจากส่วนใดส่วนหนึ่งของอักษรคันจิ ใช้เขียนทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ

	Bilabial	Labio dental	Inter dental	Alveolar	Alveolar palatal	Palatal	Velar	Uvular	Glottal
Plosive	/p/ /b/			/t/ /d/			/k/ /g/		
Nasal	/m-/			/n-/		/ɲ/	/ŋ-/	/-N/	
Fricative	/ɸ/			/s/ /z/	/ʃ/ /ʒ/	/ç/			/h/
Affricate				/tʃ/ /dʒ/					
Flap				/r/					
Approximant	/w/					/j/			

ข้อสังเกต

/ɸ/ แทนเสียง /ni/ ได้แก่คำว่า niwa (garden)

/-N/ แทนเสียง [-m] ได้แก่คำว่า kombini (convenience store)

[-n] ได้แก่คำว่า hansamu (handsome)

[-ŋ] ได้แก่คำว่า san (three)

/ɸ/ แทนเสียง /fu/ ได้แก่คำว่า fujisan (Mt. Fuji)

/ç/ แทนเสียง /hi/ ได้แก่คำว่า hito (human)

(ที่มา วรรณ อดิโยชสกุล (2552), จรัสวิไล จรูญโรจน์ (2550: 83),

http://en.wikipedia.org/wiki/Japanese_phonology)

ภาพที่ 5 สัญลักษณ์สากลแสดงเสียงพยัญชนะในภาษาญี่ปุ่น

Masahiko (2005), Hiroshi (n.d.) และ Kuno, Makino and Strauss (2007) ได้กล่าว
 สอดคล้องกันเกี่ยวกับสัญลักษณ์แทนเสียงในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งแบ่งตามกลุ่มเสียงประกอบด้วยสระ 5
 เสียงและพยัญชนะ 41 เสียง โดยมีสัญลักษณ์ตัวอักษรแทนดังนี้

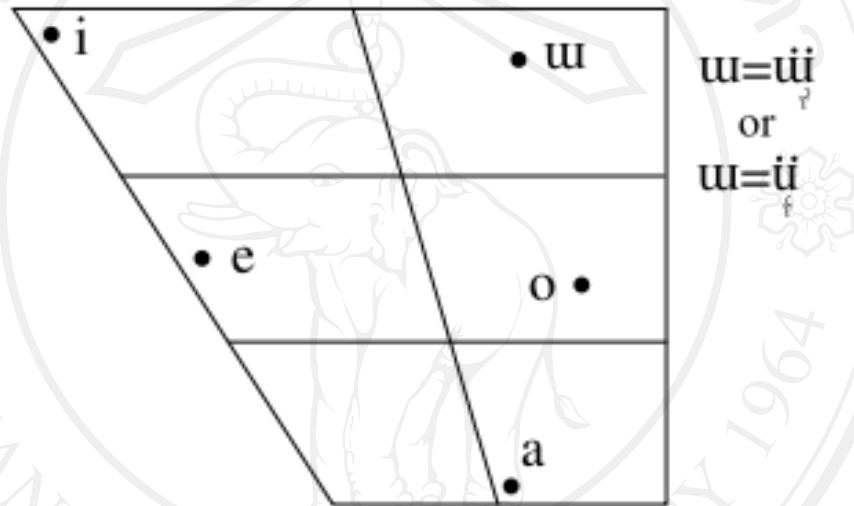
ตารางที่ 3 ลักษณะตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น

ตัวอักษรญี่ปุ่น	สัญลักษณ์สากล
か、き、く、け、こ	/ka/, /ki/, /ku/, /ke/, /ko/
が、ぎ、ぐ、げ、ご	/ga/, /gi/, /gu/, /ge/, /go/ (/ŋa/, /ŋi/, /ŋu/, /ŋe/, /ŋo/)
さ、す、せ、そ	/sa/, /su/, /se/, /so/
し	/ʃi/
ざ、ず、ぜ、ぞ	/za/, /zu/, /ze/, /zo/
じ	/dʒi/, /zi/
た、て、と	/ta/, /te/, /to/
ち	/tʃi/
つ	/tsu/
だ、で、ど	/da/, /de/, /do/
ぢ	/dʒi/, /zi/
づ	/dzu/
な、ぬ、ね、の	/na/, /nu/, /ne/, /no/
に	/ni/
は、へ、ほ	/ha/, /he/, /ho/
ひ	/çi/
ふ	/ɸu/
ば、び、ぶ、べ、ぼ	/ba/, /bi/, /bu/, /be/, /bo/
ぱ、ぴ、ぷ、ぺ、ぽ	/pa/, /pi/, /pu/, /pe/, /po/
ま、み、む、め、も	/ma/, /mi/, /mu/, /me/, /mo/
や、ゆ、よ	/ja/, /ju/, /jo/
ら、り、る、れ、ろ	/ra/, /ri/, /ru/, /re/, /ro/
わ	/wa/
ん	/-N/

3.5.2 สระภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ 4 สระในภาษาญี่ปุ่น

		Front		Central		Back	
		short	long	short	long	short	long
Close	JP	/i/	/i:/	/ɯ/	/ɯ:/		
Close mid	JP	/e/	/e:/			/o/	/o:/
Open	JP			/a/	/a:/		

(ที่มา จรัสวิไล จรูญโรจน์ (2550: 83), Kawase & Sugihara (n.d.: 14 - 27),

http://www.chemistrydaily.com/chemistry/Japanese_language และ

http://en.wikipedia.org/wiki/Japanese_phonology)

ภาพที่ 6 สัญลักษณ์สากลแสดงเสียงสระในภาษาญี่ปุ่น

วิธีการออกเสียงภาษาญี่ปุ่น

เนื่องจากเสียงในภาษาญี่ปุ่นบางตัวเป็นเสียงที่ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ไม่มี Japanese

Division Faculty of Humanities Chiangmai University (2002: 6 - 8) และ Learn Japanese Online

For Free (ออนไลน์) จึงได้มีการแนะนำวิธีการออกเสียง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เสียงอักษรพื้นฐาน

อักษรพื้นฐานในภาษาญี่ปุ่น แบ่งออกเป็น 10 วรรค วรรคละ 5 ตัวกับเศษอีก 1 ตัว

แต่เลิกใช้แล้ว 5 ตัว จึงเหลือเพียง 46 ตัว

2. การออกเสียงสระ /a/, /i/, /u/, /e/, /o/

ภาษาญี่ปุ่นมีเสียงสระอยู่ 5 เสียงคือ /a/ ออกเสียงใกล้เคียงกับ อะ, /i/ ใกล้เคียงกับ อิ, /u/ เป็นเสียงกึ่งกลางระหว่างอิกับอุ, /e/ ใกล้เคียงกับ เอ และ /o/ ใกล้เคียงกับ โอ

3. การออกเสียงพยัญชนะ /k/ ใกล้เคียงกับ ค เมื่ออยู่ในพยางค์ต้น และออกเสียงใกล้เคียงกับ ก เมื่ออยู่ในพยางค์อื่นๆ

4. การออกเสียงพยัญชนะ /s/, /ʃ/

/s/ ออกเสียงใกล้เคียงกับ ซ หรือ ส ส่วน /ʃ/ นั้นเป็นเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย โดยออกเสียงเช่นเดียวกับในภาษาอังกฤษ คือ ออกเสียงในขณะที่ปล่อยลมหายใจออกมาจากช่องระหว่างลิ้นกับเพดานปาก ไม่ให้ปลายลิ้นแตะเพดานปาก ให้สังเกตว่าในภาษาญี่ปุ่นไม่มีเสียง /si/ มีแต่เสียง /ʃi/

5. การออกเสียงพยัญชนะ /t/, /tʃ/, /ts/

/t/ ออกเสียงใกล้เคียงกับ ท เมื่ออยู่ในพยางค์ต้นและออกเสียงใกล้เคียงกับ ต เมื่ออยู่ในพยางค์อื่นๆ /tʃ/ ออกเสียงโดยให้ปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกหรือด้านหลังของฟันบนเสียก่อน แล้วจึงปล่อยลมหายใจออกในขณะที่ค่อยๆลดระดับปลายลิ้นลงมา /ts/ เป็นเสียงที่ค่อนข้างยาก เพราะไม่มีเสียงคล้ายทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สังเกตว่าในภาษาญี่ปุ่นไม่มีเสียง /ti/ หรือ /tu/ มีแต่เสียง /ʃi/ กับ /tsu/

6. การออกเสียงพยัญชนะ /h/ และ /ɸ/

/h/ เหมือนกับ ฮ หรือ ห เมื่อผสมกับสระ /u/ เขียนว่า /ɸu/ และออกเสียงในเวลาที่ห่อริมฝีปากเล็กน้อยและปล่อยลมหายใจออกมา โดยไม่กักริมฝีปากเหมือน ฟ ในภาษาไทย

7. การออกเสียงพยัญชนะ /m/, /n/ เหมือนกับ ม และ น ตามลำดับ

8. การออกเสียงพยัญชนะ /r/ ออกเสียงเหมือน ล

9. การออกเสียงพยัญชนะ /w/ ออกเสียงเหมือนกับ ว แต่ในปัจจุบันนี้ ผสมกับสระ /a/ เท่านั้น

10. การออกเสียงพยัญชนะ /j/ ออกเสียงใกล้เคียงกับ ย และผสมกับ /a/, /u/, /o/ เท่านั้น คือ /ja/, /ju/, /jo/

11. การออกเสียงตัวสะกด /-N/

/-N/ ที่เขียนไว้ท้ายสุดในตาราง เป็นตัวสะกดได้อย่างเดียวเท่านั้น อาจออกเสียงเป็น ม, น หรือ ง ก็ได้ แล้วแต่เสียงที่ตามมา ดังนี้

ออกเสียงเป็น /n/ เมื่อมีพยัญชนะ /t/, /d/, /n/ และอื่นๆตามมา เช่น /oNna/ ผู้หญิง /aNnai/ น้าทาง

ออกเสียงเป็น /m/ เมื่อมีพยัญชนะ /p/, /b/, /m/ ตามมา เช่น /saNpo/
เดินเล่น /fiNpai/ เป็นห่วง

ออกเสียงเป็น /ŋ/ เมื่อมีพยัญชนะ /k/, /g/ ตามมา เช่น /saNkai/

12. เสียงขุ่น (daku-on) และเสียงกึ่งขุ่น (handaku-on)

เสียงพื้นฐาน 46 เสียงที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า sei-on นอกจาก sei-on ยังมีเสียงที่เรียกว่า daku-on (เสียงขุ่น) ซึ่งได้แก่เสียง ในวรรค /ga/, /za/, /da/, /ba/ และ handaku-on (เสียงกึ่งขุ่น) ซึ่งได้แก่เสียงในวรรค /pa/ โดยเสียงทั้งสองประเภทนี้มีฐานเสียงใกล้เคียงกับเสียงพื้นฐาน

13. การออกเสียงพยัญชนะ /g/

เสียงนี้ไม่มีในภาษาไทย เมื่ออยู่ในพยางค์ต้นของคำจะออกเสียงเหมือนกับ /g/ good ในภาษาอังกฤษ หากเป็นพยางค์อื่นๆจะออกเสียง ง

14. การออกเสียงพยัญชนะ /z/ เป็นเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย ให้ออกเสียงเหมือนกับ /z/ ในภาษาอังกฤษ ซึ่งตำแหน่งของลิ้นจะอยู่ที่เดียวกันกับเวลาออกเสียง /s/ แต่ทำให้เสียงสั้นรัว

15. การออกเสียงพยัญชนะ /ʃ/ เป็นเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย เวลาออกเสียงพยัญชนะตัวนี้ ตำแหน่งของลิ้นจะอยู่ที่เดียวกันกับเมื่อออกเสียง /sh-/ คือออกเสียงในขณะที่ปลายลิ้นหยาบใจออกมาจากช่องระหว่างลิ้นกับเพดานปาก โดยมีให้ปลายลิ้นแตะเพดานปากและทำให้เสียงสั้นรัวในขณะที่ออกเสียง

16. การออกเสียงพยัญชนะ /d/ ออกเสียงเหมือนกับ ด แต่ภาษาญี่ปุ่นไม่มีเสียง /di/ และ /du/ มีแต่เสียง /dʒi/ และ /zu/

17. การออกเสียงพยัญชนะ /b/, /p/

อักษร /b/ ออกเสียงเหมือนกับ บ ส่วนอักษร /p/ ใกล้เคียงกับ พ หรือ ป

18. เสียงควบ

เสียงควบ คือเสียงที่เกิดจากเสียงในช่องที่ 2 (สระ /i/) ของเสียงพื้นฐาน เสียงขุ่น และ เสียงกึ่งขุ่น ได้แก่ /ki/, /gi/, /fi/, /dʒi/, /tʃi/, /ni/, /çi/, /bi/, /pi/, /mi/, /ri/ ผสมกับเสียง /ja/, /ju/, /jo/ แล้วออกเสียงควบเป็นพยางค์เดียวกัน

เสียงควบ

ตารางที่ 5 เสียงควบในภาษาญี่ปุ่น

ตัวอักษรญี่ปุ่น	สัญลักษณ์สากล
きゃ、きゅ、きょ	/kja/, /kjɯ/, /kjo/
ぎゃ、ぎゅ、ぎょ	/gja/, /gjɯ/, /gjo/
しゃ、しゅ、しょ	/ʃa/, /ʃɯ/, /ʃo/
じゃ、じゅ、じょ	/dʒa/, /dʒɯ/, /dʒo/
ちゃ、ちゅ、ちょ	/tʃa/, /tʃɯ/, /tʃo/
にゃ、にゅ、にょ	/nja/, /njɯ/, /njo/
ひゃ、ひゅ、ひょ	/hja/, /hjɯ/, /hjo/
びゃ、びゅ、びょ	/bja/, /bjɯ/, /bjo/
ぴゃ、ぴゅ、ぴょ	/pja/, /pjɯ/, /pjo/
みゃ、みゅ、みょ	/mja/, /mjɯ/, /mjo/
りゃ、りゅ、りょ	/rja/, /rjɯ/, /rjo/

สระประสมสองเสียง

Furue (n.d.: ออนไลน์) กล่าวว่าภาษาญี่ปุ่นไม่มีสระประสมปรากฏอยู่ สระแต่ละตัวจะแยกกันออกเสียง โดยคิดเป็นจังหวะ 1 จังหวะ ยกตัวอย่างเช่น aoi ie อ่านว่า a-o-i-i-e แปลว่า บ้านสีฟ้า หรือ inoue จะออกเสียงเป็น i-no-u-e แต่การออกเสียงสระยาวหรือออกเสียงให้ติดต่อกันของสระสองตัวก็สามารถทำได้ และมีปรากฏอยู่มากในภาษาญี่ปุ่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

[a] ออกเสียงยาวเป็น "ah" หรือ "aa"

[e] ออกเสียงยาวเป็น "ei"

[i] ออกเสียงยาวเป็น "ii"

[o] ออกเสียงยาวเป็น "oh", "oo" หรือ "ou"

[u] ออกเสียงยาวเป็น "uu"

Bowyer (©2000 – 2006: ออนไลน์) ได้ยกตัวอย่างเสียงสระประสมสองเสียงอื่นๆที่สามารถพบเห็นและออกเสียงได้ในภาษาญี่ปุ่น โดยเสียงดังกล่าวจะออกเสียงสระละ 1 จังหวะ แต่ออกเสียงติดต่อกัน ทำให้ฟังคล้ายกับเสียงสระประสมสองเสียง ได้แก่เสียงดังต่อไปนี้

/ai/ hai (yes), taipu (typing), hitai (forehead)

/ae/ omae (familiar 'you'), aete (bravely)

/ao/ ao (blue), taoreru (fall)

/au/ mau (dance), au (meet)

/ei/	eigo (English), neiro (timbre)
/ea/	tearai (toilet), neage (inflation)
/eo/	te o dasu (to meddle), keorimono (woollen goods)
/eu/	meushi (cow)
/ia/	yane (roof), yasui (cheap)
/ie/	ie (no)
/io/	yokushitsu (bathroom), Tokyo , Kyoto
/iu/	gyuniku (beef), gyunyu (milk), yume (dream)
/oa/	yoake (dawn)
/oi/	toire (toilet), kakkoï (attractive)
/oe/	koe (voice), koen (park)
/ou/	ou (follow)
/ue/	ueki (plant), ue (up)
/ui/	uisuki (whisky), kaisui (seawater)
/ua/	towaku (embarrassment), warui (bad)
/uo/	uoza (Pisces)

3.5.3 พยางค์และจังหวะ

1. สระเสียงสั้นสระเสียงยาว

สระเสียงสั้นเขียนเป็นอักษรโรมันว่า a, i, u, e, o ส่วนสระเสียงยาวให้เขียนดังนี้ aa, i:, u:, ei, ow สระเสียงสั้นออกเสียงเป็น 1 จังหวะ ส่วนสระเสียงยาวออกเสียงเป็น 2 จังหวะ สำหรับเสียง ei และ ow จะออกเสียงว่า ee, oo ตามลำดับและมีความยาว 2 จังหวะเช่นเดียวกัน เช่น to-ke-i (นาฬิกา) 3 จังหวะ to-u-ke-i (สถิติ) 4 จังหวะ

2. พยัญชนะซ้อน

ในภาษาญี่ปุ่นไม่มีตัวสะกด (ยกเว้น n) และพยัญชนะซ้อนเหมือนในภาษาไทย แต่บางครั้งก็มีเสียง -kk-, -ss-, -ssh-, -tt-, -tch-, -pp- อยู่ระหว่าง 2 พยางค์ในกรณีนี้จะออกเสียง -k-, -s-, -t-, -p ฯลฯ โดยทั้งช่วงเวลาไว้ประมาณ 1 จังหวะ เช่น o-t-to (สามมี) 3 พยางค์ ki-p-pu (ตัว) 3 พยางค์

3. ตัวสะกด -N

ตัวสะกด -N นี้ออกเสียงได้ 3 อย่างตามชนิดของเสียงที่ตามมาข้างหลัง
ในการออกเสียงให้ทั้งช่วงเวลาไว้ประมาณ 1 จังหวะเช่นกัน

- ออกเสียงเป็น /m/ เมื่อตามด้วยเสียงที่หุบปากคือ /p/, /b/, /m/ เช่น
e-N-pi-tsu (ดินสอ) 4 จังหวะ
- ออกเสียงเป็น /n/ เมื่อตามด้วยเสียงที่ใช้ลิ้น เช่น /t/, /d/, /n/, /s/,
/dʒ/ เช่น ho-N-to-w (ความจริง) 4 จังหวะ
- ออกเสียงเป็น /ŋ/ เมื่อตามด้วยเสียง /k/, /g/, /h/, /j/, /w/ หรือเสียง
สระ เช่น gi-N-ko-w (ธนาคาร) 4 จังหวะ

Cox, Harrington and Mannell (2009: ออนไลน์) กล่าวว่าภาษาอังกฤษ
จะใช้ทั้งพยางค์เปิด Open syllable (CV) และพยางค์ปิด Closed syllable (CVC) แต่ Halpern
(©1990-2001) และ Lass, Roger. (1984) ชี้ให้เห็นว่าการออกเสียงคำศัพท์ของภาษาญี่ปุ่น จะใช้
ลักษณะพยางค์เปิด Open syllable (C)V(N) เท่านั้น ดังจะแสดงในตัวอย่างต่อไปนี้

ภาษาอังกฤษ

คำศัพท์	สัญลักษณ์สากล	พยางค์
see	/si:/	CV
sit	/sit/	CVC
spit	/spit/	CCVC
spits	/spits/	CCVCC
sprint	/sprint/	CCCVCC
Christmas	/krɪsməs/	CCVCCVC
hot dog	/hɒtdɒg/	CVCCVC

ภาษาญี่ปุ่น

คำศัพท์	สัญลักษณ์สากล	ความหมาย	พยางค์
け	/ke/	hair	CV
かれ	/kare/	boyfriend	CVCV
かくれる	/kakureru/	hide	CVCVCVCV
クリスマス	/kurisamasu/	Christmas	CVCVCVCVCV
ほん	/hoN/	book	CVN

นอกจากลักษณะที่แสดงให้เห็นข้างต้นแล้ว Kuroda (2006: 124 – 125) ยังได้กล่าวถึงลักษณะเสียงท้ายที่ไม่ออกเสียงของญี่ปุ่น หรือที่เรียกว่า ri-extended mimetic adverb ด้วย โดยเสียง C ที่ปรากฏในคำศัพท์ประเภทนี้จะไม่ถูกออกเสียง จึงไม่นับว่าเป็นเสียงท้ายในภาษาญี่ปุ่น เช่น

CVCVCVCV	CV <u>C</u> CV+ri	ความหมาย
hakihaki	hak <u>k</u> iri	‘clearly’
yutayuta	yuttari	‘leisurely’
tyopityopi	tyoppiri	‘slightly’
kosokoso	ko <u>s</u> sori	‘stealthily’

ดังนั้นจะเห็นว่าการสร้างคำในภาษาญี่ปุ่นจะไม่มีการปิดท้ายคำและไม่มีเสียงควบกล้ำที่พยางค์แรกและพยางค์สุดท้ายของคำด้วย

3.5.4) การเน้นเสียงสูงต่ำ

Ohata (ออนไลน์) กล่าวว่า การเน้นเสียงสูงต่ำในภาษาญี่ปุ่น แตกต่างจากการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยหรือการเน้นเสียงหนักเบาในภาษาอังกฤษแต่การเน้นเสียงสูงต่ำในภาษาญี่ปุ่นหมายความว่าความถี่ของการยกเสียงสูงต่ำของแต่ละพยางค์ (pitch accent)

การเน้นเสียงสูงต่ำ (Accent) คือ รูปแบบของเสียงสูงต่ำ หนักเบา หรือสั้นยาวที่ปรากฏอยู่ในคำศัพท์ของภาษานั้นๆ ซึ่งวรรณ าดิยโชคสกุล (2552) ได้กล่าวไว้ว่ามีการแบ่งลักษณะการออกเสียงสูงต่ำออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. **Stress Accent** เป็นการเน้นเสียงหนักกลที่พยางค์ใดพยางค์หนึ่งเป็นพิเศษกว่าพยางค์ที่เหลือภายในคำๆ นั้น เช่น ในภาษาอังกฤษ ได้แก่คำว่า ho'tel, 'beautiful, 'nation เป็นต้น

2. **Tone Accent** เป็นการเปลี่ยนเสียงสูงต่ำภายในพยางค์ เช่น ภาษาไทย ได้แก่คำว่า ปา ป่า ป้า ป๊า ป๋า

3. **Pitch Accent** เป็นการเปลี่ยนเสียงสูงต่ำระหว่างพยางค์ (กรณีที่มีคำช่วย ถือว่าคำช่วยเป็นส่วนหนึ่งของคำที่มาข้างหน้าภายในคำๆ หนึ่ง เช่น ในภาษาญี่ปุ่น ได้แก่คำว่า ほん (hon)

หน้าที่ของการเน้นเสียงสูงต่ำในภาษาญี่ปุ่น คือ

1. แยกความหมายของคำศัพท์ เช่น あめ แปลว่า ฝน あめ แปลว่า ลูกอม
2. แสดงขอบเขตของคำศัพท์ เช่น

にわ にわ にわとり が いる。
niwa niwa niwatori ga iru

สวน คำช่วย ไก่ คำช่วย มีอยู่ ที่สวนมีไก่

にわ にわ にわ とり が いる。
niwa niwa ni wa tori ga iru

สวน คำช่วย สอง ตัว นก คำช่วย มีอยู่ ที่สวนมีนกอยู่สองตัว

รูปแบบของการเน้นเสียงสูงต่ำในภาษาญี่ปุ่น

1. แบบเรียบ คือ พยางค์ที่ 1 ออกเสียงต่ำ พยางค์ที่เหลือรวมทั้งคำช่วยที่ตามมาออกเสียงสูงทั้งหมด

さかな が
sakana ga
ปลา คำช่วย

2. แบบขึ้นสูงแล้วลงต่ำ

- พยางค์แรกเป็นเสียงสูง พยางค์ที่เหลือออกเสียงต่ำทั้งหมด

カメラ が
kamera ga
กล้อง คำช่วย

- พยางค์ภายในเป็นเสียงสูง

あなた は
anata wa
คุณ คำช่วย

- พยางค์ที่ 1 ออกเสียงต่ำ พยางค์ที่เหลือออกเสียงสูง แต่เมื่อมีคำช่วยตามมา คำช่วยนั้นจะ

ออกเสียงต่ำ

あたま が
atama ga
หัว คำช่วย

1. HLLL (40%) ได้แก่ ごはん が gohaN ga (ข้าว)
 にもつ が nimotsu ga (สัมภาระ)
 2. LHLL (10%) ได้แก่ あなた が anata ga (คุณ)
 ころが kokoro ga (หัวใจ)

3. LHHL (5%) ได้แก่ ひるま が hiruma ga (กลางวัน)
やすみ が yasumi ga (วันหยุด)
4. LHHH (50%) ได้แก่ きもの が kimono ga (ชุดกิโมโน)
くすり が kusuri ga (ยา)

ลักษณะการออกเสียงคำนาม 4 พยางค์

1. HLLLL (50%) ได้แก่ おくさん が okusaN ga (ภรรยา)
かんこく が kaNkoku ga (เกาหลี)
2. LHLLL (10%) ได้แก่ くだもの が kudamono ga (ผลไม้)
スー ーン が supuu:N ga (ซ็อน)
3. LHHLL (10%) ได้แก่ たべもの が tabemono ga (ของกิน)
せんせい が sensei ga (อาจารย์)
4. LHHHL (5%) ได้แก่ いちにち が itfiniti ga (หนึ่งวัน)
おとうと が oto:to ga (น้องชาย)
5. LHHHH (70%) ได้แก่ しゅくだい が juukudai ga (การบ้าน)
にほんご が nihoNgo ga (ภาษาญี่ปุ่น)

ลักษณะการออกเสียงคำนาม 5 พยางค์

1. พยางค์ที่ 3 นับจากด้านหลังเป็นพยางค์อิสระจะออกเสียงสูงตั้งแต่พยางค์แรกถึงพยางค์ที่ 3
HHHLL ได้แก่ クリスマス kurisumasu (คริสต์มาส)
たいしかん taijikaN (สถานทูต)
2. พยางค์ที่ 3 นับจากด้านหลังเป็นพยางค์พิเศษ จะออกเสียงสูงที่พยางค์ที่ 1 และ 2
HLLLL ได้แก่ おかあさん oka:saN (คุณแม่ของคนอื่น)
おにいさん oni:saN (พี่ชายของคนอื่น)

ลักษณะการออกเสียงคำนาม 6 พยางค์

1. พยางค์ที่ 3 นับจากด้านหลังเป็นพยางค์อิสระ จะออกเสียงสูงตั้งแต่พยางค์แรกจนถึงพยางค์
ที่ 4
HHHHLL ได้แก่ ンドイッチ saNdoittji (แซนวิช)
ーライス kare:raisu (แกงกะหรี่ญี่ปุ่น)

2. พยางค์ที่ 3 นับจากด้านหลังเป็นพยางค์พิเศษ จะออกเสียงสูงที่พยางค์แรกจนถึงพยางค์ที่ 3
HHHLLL ได้แก่ ン ター koNpju:ta: (คอมพิวเตอร์)
ゆーびんきょく yu:biNkyoku (ไปรษณีย์)

ลักษณะการออกเสียงคำนาม 7 พยางค์

1. พยางค์ที่ 3 นับจากด้านหลังเป็นพยางค์อิสระจะออกเสียงสูงตั้งแต่พยางค์แรกจนถึงพยางค์ที่ 5
HHHHLL ได้แก่ イスクリーム aisukwuri:mu (ไอศกรีม)
ン ド terehoNka:do (บัตรโทรศัพท์)
2. พยางค์ที่ 3 นับจากด้านหลังเป็นพยางค์พิเศษ จะออกเสียงสูงตั้งแต่พยางค์แรกจนถึงพยางค์ที่ 4
HHHHLLL ได้แก่ ス ター esukare:ta: (บันไดเลื่อน)

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษเช่น งานวิจัยของบุญชู แก้วชมภู, สิทธิชัย ธาดานิติและพรรคชัย แจ่มฤกษ์แจ้ง (2516: 26 - 27) ที่ได้ทำการสำรวจปัญหาการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำท้ายคำของนักเรียนไทยพบว่า นักเรียนไม่สามารถออกเสียงดังกล่าวได้ถูกต้อง เพราะเสียงพยัญชนะควบกล้ำท้ายคำไม่มีปรากฏในภาษาไทย นอกจากนั้น Chruatrachue (1960: 194 - 195) ยังได้สรุปการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องเสียงระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษว่า เสียงพยัญชนะควบกล้ำ (Consonant Clusters) เป็นปัญหามากสำหรับคนไทย เช่น เสียง /sw, kw, dw, tw / และอื่น ๆ เพราะเกิดการสับสนระหว่างเสียงในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งที่เป็นเสียงควบหน้าและเสียงควบหลัง เสียงที่เป็นปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ กลุ่มเสียงที่แตกต่างกัน เช่น /□/ กับ /ð/, /t/ กับ /d/, /k/ กับ /g/, /f/ กับ /z/ และ /tʃ/ กับ /dʒ/ ซึ่งเสียงต่าง ๆ เหล่านี้ควรจะได้รับการฝึกควบคู่กันไป

Wong (1987 อ้างถึงใน Ohata, 1999-2010: ออนไลน์) กล่าวว่า การออกทำนองเสียงในภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นมีลักษณะที่คล้ายกันคือ มีการขึ้นเสียงสูงที่ท้ายคำ เช่น ในประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ (yes-no question) และการขึ้นเสียงสูงแล้วลงต่ำ เช่น ในประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง และประโยคคำถามที่ต้องตอบความ (Wh-question) แต่ Avery & Ehrlich (1992 อ้างถึงใน Ohata, 1999-2010: ออนไลน์) ได้แสดงให้เห็นความแตกต่างของการออกทำนองเสียงของทั้งสองภาษาไว้ว่า ภาษาญี่ปุ่นมักจะใช้เสียงที่มีระดับความสูงน้อยกว่าเสียงในภาษาอังกฤษ และความแตกต่างของเสียงสูงและต่ำนี้จะแตกต่างกันที่ตำแหน่งของเสียงด้วย คือ

ภาษาอังกฤษจะขึ้นเสียงสูงและลงต่ำที่คำหลัก ๆ ในประโยค แต่ภาษาญี่ปุ่นจะขึ้นเสียงสูงและลงต่ำในทุกพยางค์ หรือที่เรียกว่า monotonous

งานวิจัยของชูศักดิ์ สารผล (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการออกเสียง พยัญชนะภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2532 โดยการทดสอบการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษในคำศัพท์จำนวน 508 คำ ซึ่งคัดเลือกจากหนังสือที่นักเรียนใช้ประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 เล่ม คือ Junior Active Context Book 3, Wordland Book I และ Wordland Book II ผลการวิจัยปรากฏว่า เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่ไม่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับนักเรียนได้แก่ เสียง /k/, /b/, /d/, /g/, /f/, /h/, /v/, /m/, /n/, /w/ ซึ่งปรากฏในตำแหน่งต้นพยางค์และกลางคำ เสียง /s/, /t/ และ /l/ ในตำแหน่งต้นพยางค์ เสียง /p/ ในทุกตำแหน่งและเสียง /s/ หลังคำที่เติม -s หรือ -es

ส่วนเสียงที่มีปัญหาในการออกเสียงในระดับมากที่สุดได้แก่ เสียง /k/ ในคำที่สะกดด้วยตัว c เสียง /f/ ในคำที่สะกดด้วย gh และ ph เสียง /z/ ที่ปรากฏในคำที่สะกดด้วยตัวอักษร x, se, s เช่น exam, because, his, was หรือ advise เป็นต้น เสียง /θ/, /ʃ/, /ʒ/ และ /dʒ/ ในทุกตำแหน่งของคำ เสียง /v/, /c/ และ /n/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ เสียง /r/ และ /l/ ในตำแหน่งกลางคำและท้ายพยางค์ ตัว h ที่ไม่ออกเสียงในคำว่า hour, honour, honest และ heir เป็นต้น เสียง /n/ ในคำว่า singer และเสียง /y/ ในคำว่า opinion, onion เสียง /t/ ที่ปรากฏหลังคำที่เติม -ed

เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เสียง /g/, /m/ ที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายพยางค์และเสียง /ð/, /tʃ/ ในตำแหน่งต้นพยางค์ ส่วนเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เสียง /g/, /w/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ เสียง /-iz/ ในคำที่เติมปัจจัย -s หรือ -es หลัง t และ d หรือ de

สำหรับเสียงทาบ (clusters) ที่เป็นปัญหาในการออกเสียงอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ เสียงทาบท้ายพยางค์ 2 เสียงขึ้นไป เช่น เสียง /-ks/, /-kst/, /-rtʃ/, /-rt/, /-lm/, /-kt/, /-nt/, /-rd/, /-rə/, /-ns/ และ /-rʃ/ เสียงทาบต้นพยางค์เกิน 2 เสียง เช่น เสียง /spl-/ และ /str-/ เป็นต้น เสียงทาบต้นพยางค์ 2 เสียง เช่น เสียง /pr-/ และ /er/ เสียงทาบที่ไม่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับนักเรียนได้แก่ เสียง /sl-/ , /sm-/ และ /-mp/

นอกจากผลการวิจัยข้างต้นที่กล่าวถึงลักษณะเสียงที่มักเกิดข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีงานวิจัยอื่นที่สนับสนุนเรื่องข้อผิดพลาดในการออกเสียงอีก เช่น งานวิจัยของ โกสุม วรรณดิลก (2525: 9, 44) ได้กล่าวว่า ภาษาอังกฤษมีหน่วยเสียงพยัญชนะถึง 24 หน่วยเสียงจากพยัญชนะ 21 รูป ซึ่งจะปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น 23 หน่วยเสียง และตำแหน่งท้ายพยางค์

23 หน่วยเสียง ส่วนภาษาไทยมีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง จากพยัญชนะ 44 รูป ซึ่งจะปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียงและพยัญชนะท้ายพยางค์เพียง 6 หน่วยเสียง โดยหน่วยเสียงที่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับนักเรียนไทยคือ หน่วยเสียงพยัญชนะควบ ซึ่งแบ่งออกเป็นพยัญชนะควบนำหรือทาบหน้า และพยัญชนะควบหลังหรือทาบหลัง ทั้งสองประเภทนี้มีตำแหน่งที่เกิดแตกต่างกันออกไป

งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ เช่น งานวิจัยของ อธิพิทย์ ธารผาด (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในชุมชนที่พูดภาษาไทย เขมร จังหวัดสุรินทร์ โดยได้เก็บข้อมูลจากการทดสอบการออกเสียงพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษซึ่งมีคำศัพท์จำนวน 593 คำ โดยเลือกมาจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า การออกเสียงพยัญชนะและสระบางตัวได้รับอิทธิพลมาจากภาษาที่ตนเองคุ้นเคย มีบางเสียงที่เกิดผลดีในการออกเสียงแต่ก็มีบางเสียงที่เป็นปัญหามาก

งานวิจัยของ Clarke & Jurafsky (n.d.: ออนไลน์) ได้ศึกษาการออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เป็นผู้ใช้ภาษาสเปนของมหาวิทยาลัย Johns Hopkins โดยการพูดสนทนาผ่านทางสายโทรศัพท์ และนำเทปบันทึกการสนทนามาแปลความเพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการออกเสียงของผู้เรียน พบว่าผู้ชายผลิตข้อผิดพลาดในการออกเสียงถึงร้อยละ 66.9 และผู้หญิงผลิตข้อผิดพลาดถึงร้อยละ 59.4 โดยในการสนทนากลุ่มเป้าหมายไม่สามารถออกเสียงคำภาษาอังกฤษที่ไม่ปรากฏในภาษาสเปนได้ แต่จะใช้เสียงที่มีความใกล้เคียงกันแทน และในระหว่างการสนทนา กลุ่มเป้าหมายที่มีการใช้ภาษาสเปนเข้ามาช่วยในการสื่อสารสามารถเข้าใจจุดมุ่งหมายของกันและกันมากกว่ากลุ่มที่ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว

สรุปได้ว่า ลักษณะการออกเสียงของภาษาแต่ละภาษาย่อมมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทางภาษา (CAH) ก็จะทำให้เห็นชัดเจนมากขึ้นว่า เมื่อนำภาษาหนึ่งมาเปรียบเทียบกับอีกภาษาหนึ่งแล้วก็มีทั้งจุดที่เหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งจุดที่เหมือนกัน ก็จะเป็นผลพลอยได้ของผู้เรียน เพราะสามารถเรียนรู้จุดนั้นได้อย่างง่ายดายโดยไม่มีปัญหา แต่หากว่าภาษาทั้งสองมีความแตกต่างกัน เช่น ไม่มีเสียงนั้นในภาษาแม่ของตนเอง ก็จะทำให้เกิดความยากลำบากในการเรียนรู้ เพราะไม่สามารถออกเสียงที่ถูกต้องได้จากการลอกเลียนแบบ การทำวิจัยเกี่ยวกับการออกเสียงจึงเป็นสิ่งที่จะช่วยผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ภาษาต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เพราะผู้เรียนจะได้รู้ถึงความแตกต่างและวิธีการออกเสียงที่ถูกต้อง ไม่ต้องทดลองเองให้เสียเวลา นอกจากจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายแล้วยังสร้างความลำบากใจในการฝึกพูดอีกด้วย ทั้งนี้ ในการเรียนภาษาผู้เรียนจะต้องใช้ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นบันไดในการก้าวข้ามไปที่ละขั้น ดังนั้นการศึกษข้อผิดพลาดใน

การออกเสียงจึงมีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพราะนอกจากจะทำให้รู้พัฒนาการของตนเองแล้วยังเป็นการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความแม่นยำ และจะทำให้เกิดการเรียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved